

การให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์

คำนิยามของการให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์

การให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ หมายถึง

1. เงินให้กู้ยืม (Loans)
2. เงินเบิกเกินบัญชี (Overdrafts)
3. ตัวเงินซื้อลด (Bills Discounted) ¹

เงินให้กู้ยืม (Loans) หมายถึงการที่ธนาคารให้ลูกค้ากู้ยืมเงินโดยมีกำหนดเวลาชำระดอกเบี้ย และหนี้ที่แน่นอน ส่วนในการชำระหนี้คืนนั้นอาจชำระคืนทั้งหมดในครั้งเดียว หรือผ่อนชำระก็ได้ แล้วแต่จะตกลงกัน จำนวนเงินที่ให้กู้จะกำหนดไว้แน่นอนเช่นเดียวกัน และระดับเงินกู้จะลดลงเรื่อย ๆ ตามข้อตกลงในการชำระคืน

¹ กฎหมายได้บัญญัติเกี่ยวกับตัวเงินไว้ดังนี้

มาตรา 898 อันตัวเงินตามความหมายแห่งประมวลกฎหมายนี้มีสามประเภท ประเภทหนึ่งคือตัวแลกเปลี่ยน ประเภทหนึ่งคือตัวสัญญาใช้เงิน ประเภทหนึ่งคือเช็ค

มาตรา 908 อันว่าตัวแลกเปลี่ยนนั้น คือหนังสือตราสารซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ส่งจ่าย บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้จ่าย ให้ใช้เงินจำนวนหนึ่งแก่บุคคลคนหนึ่งหรือใช้ให้ตามคำสั่งของบุคคลอีกคนหนึ่งซึ่งเรียกว่าผู้รับเงิน

มาตรา 982 อันว่าตัวสัญญาใช้เงินนั้น คือหนังสือตราสารซึ่งบุคคลคนหนึ่ง เรียกว่าผู้ออกตัว ให้ค้ำประกันสัญญาว่าจะใช้เงินจำนวนหนึ่งให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง หรือใช้ให้ตามคำสั่งของบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่าผู้รับเงิน

มาตรา 987 อันว่าเช็คนั้นคือ หนังสือตราสารซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ส่งจ่ายสั่งธนาคาร ให้ใช้เงินจำนวนหนึ่งเมื่อทวงถามให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง เพื่อให้ใช้ตามคำสั่งของบุคคลอีกคนหนึ่ง อันเรียกว่าผู้รับเงิน

เงินเบิกเกินบัญชี (Overdrafts) หมายถึงวิธีการใ้กู้ยืมโดยวิธีให้ลูกค้าเบิกเงินเกินกว่าจำนวนเงินฝากในบัญชีกระแสรายวันของตน การใ้กู้ยืมวิธีนี้ไม่มีกำหนดชำระดอกเบี้ยหรือหนี้ที่แน่นอน นอกจากจะมีอายุสัญญาและปริมาณสินเชื่อก็เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาภายในวงเงินที่ตกลงกันไว้

การซื้อลดตั๋วเงิน (Bills Discounts) คือการที่ลูกค้านำตั๋วเงินมาขายลดให้ธนาคารก่อนที่ตั๋วเงินนั้นจะถึงกำหนดเวลาชำระเงิน

๑ ความสำคัญของสินเชื่อธนาคารพาณิชย์

การใ้กู้ยืมและให้เครดิตแก่ลูกค้ามีความสำคัญต่อธนาคารพาณิชย์มาก เพราะเป็นบ่อเกิดแห่งรายได้ใ้กับสถาบัน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งเงินทุนที่จำเป็นยิ่งต่อผู้ประกอบการค้าการผลิต ตลอดจนถึงประชาชนโดยทั่ว ๆ ไปในประเทศ ทั้งนี้เพราะธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งรวบรวมเงินทุนที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายใ้มารวมกันเพื่อจะใ้ดำเนินไปใ้ประโยชน์ มิฉะนั้นแล้วผู้ที่ต้องการใ้เงินจะตองไปทำการรวบรวมของจากแหล่งต่าง ๆ แหล่งละเล็กละน้อย กว่าจะพอกับความตองการก็ตองใ้เวลาและค่าใช้จ่าย นอกจากนี้อาจจะตองไปกู้มาควยอัตราดอกเบี้ยที่สูง เพราะไม่มีกฎหมายควบคุมอัตราดอกเบี้ยใ้กั้ยืมระหว่างกันเอง แต่ผู้ตองการเงินจะสามารถกู้จากธนาคารพาณิชย์ใ้ได้ในอัตราที่มีแนวโน้มว่าจะถูกกว่าการกู้จากเอกชน ทั้งนี้เพราะว่ามีพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ควบคุมอยู่ กังเช่น

มาตรา 654 "ท่านห้ามใ้ให้คิดดอกเบี้ยเกินร้อยละสิบห้าตอปี ถ้าในสัญญากำหนดดอกเบี้ยเกินกว่านั้นก็ใ้ลดลงมาเป็นร้อยละสิบห้าตอปี"

มาตรา 655 "ท่านห้ามใ้ให้คิดดอกเบี้ยในดอกเบี้ยที่ค้างชำระ แต่ทว่าเมื่อดอกเบี้ยค้างชำระไม่น้อยกว่าปีหนึ่ง สัญญาใ้ยืมจะตกลงกันใ้เอาดอกเบี้ยนั้นทบเข้ากับต้นเงินแล้วใ้ให้คิดดอกเบี้ยในจำนวนเงินที่ทบเข้ากันนั้นก็ได้ แต่การตกลงเช่นนั้นตองทำเป็นหนังสือ"

เงินใ้กู้ยืมนี้เป็นรายการที่สำคัญทางด้านสินทรัพย์ เพราะมีจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับรายการอื่น ๆ กังเช่น

ตารางที่ 16

สินทรัพย์

(เปอร์เซ็นต์)

	รวม			ธนาคารจดทะเบียน ในประเทศไทย			ธนาคารจดทะเบียน ในประเทศไทย		
	2513	2514	2515	2513	2514	2515	2513	2514	2515
เงินสด	13.63	13.55	13.20	14.20	13.91	13.33	9.72	10.61	11.38
เงินลงทุน	14.34	16.53	21.26	14.84	17.13	21.92	10.86	11.63	14.56
เงินให้กู้ยืม	65.87	63.67	59.68	64.21	62.23	58.59	77.22	75.41	70.74
ที่ทำการและเครื่องมือเครื่องใช้	2.94	2.86	2.64	3.20	3.06	2.78	1.14	1.22	1.15
สินทรัพย์เคลื่อนที่ไม้อื่น ๆ	1.23	1.24	1.13	1.41	1.39	1.24	0.13	0.02	0.05
สินทรัพย์อื่น ๆ	1.99	2.15	2.09	2.14	2.28	2.14	1.03	1.11	1.62
	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม

อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์คิดจากลูกค้ามีหลายอัตราด้วยกัน คือในกรณีลูกค้าทั่วไปที่ไม่มีความสัมพันธ์กับธนาคารเป็นพิเศษ ธนาคารมักจะคิดในอัตราหนึ่ง แต่ถาหากเป็นลูกค้าที่ดีของธนาคารมาโดยตลอด หรือมีหลักประกันดี การดำเนินงานดี ธนาคารก็จะคิดให้อีกอัตราหนึ่งที่ต่ำกว่าพวกแรก โดยเฉพาะลูกค้าที่มีความมั่นคงดีมาก ธนาคารก็จะคิดในอัตรา Prime Rate ซึ่งหมายถึงอัตราสำหรับลูกค้าชั้น Prime นอกจากนี้สำหรับการกู้ยืมเพื่อวัตถุประสงค์ความที่กฎหมายกำหนดธนาคารก็จะให้อัตราพิเศษเช่นกัน ดังประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2517

(ข้อ 3) อัตราสูงสุดสำหรับดอกเบี้ยหรือส่วนลที่ธนาคารพาณิชย์พึงเรียกสำหรับ

ก. การซื้อ ซ้อลค หรือรับช่วงซ้อลคตัวเงินอันเกิดจากการประกอบกิจการอุตสาหกรรม หรือการจำหน่ายผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมภายในประเทศ ต้องไม่เกินร้อยละ 10 1/2 ต่อปี

ข. การให้กู้ยืมแก่กิจการอุตสาหกรรมซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 โดยมีสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่พึงจำนองได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 703 หรือตามพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2514 เป็นประกันเต็มจำนวนเงินที่กู้ยืม ต้องไม่เกินร้อยละ 12 1/2 ต่อปี

ค. ธุรกิจอื่นนอกจาก ก. และ ข. ต้องไม่เกินร้อยละ 15 ต่อปี

หมายเหตุ แต่เดิมก่อนประกาศเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2517 นี้ อัตราดอกเบี้ยตามข้อ ก. และ ข. เป็นร้อยละ 9 1/2 และ 11 1/2 ต่อปีตามลำดับ อัตราดอกเบี้ยจะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามคณะกรรมการแห่งประเทศไทยจะกำหนด

จะเห็นได้ว่า อัตราดอกเบี้ยสำหรับธนาคารที่จะคิดเอากับกู้ยืมนั้นมีกฎหมายบังคับบอส่วนอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินที่ยังมิได้ควบคุมมีอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ซึ่งจะได้จากการศึกษาและสำรวจรวมกันของ Alex A. Rozental คณะเศรษฐศาสตร์สำนักงานสถิติแห่งชาติ ในหนังสือ Finances & Development in Thailand หน้า 249 ว่า อัตราดอกเบี้ยในตลาดที่มีได้มีการควบคุมนั้นมีอัตราสูงมาก เช่นพวกพ่อค้าขายส่งที่ให้พ่อค้ากู้ยืมกันเองมีการคิดดอกเบี้ยกันในอัตรา 24% - 36% ส่วนพวกพ่อค้าส่งออกหรือธุรกิจใหญ่ที่กู้ยืมกันเอง เท่ากับ 36% - 60% แหล่งเงินทุนพวกแขกและภรรยาข้าราชการนั้นมีการคิดดอกเบี้ย 60%-120% และโดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกหาบเร่ แผงลอย ซึ่งอาจกู้ยืมกันเอง หรือให้พวกแม่บ้านกู้ยืมกันก็มีอัตราสูงมากกว่า 120% เสียอีก

ตารางที่ 17 ตารางแสดงแหล่งเงินทุนในการดำเนินงานตามชนิดของธุรกิจ

(ล้านบาท)

ชนิดของธุรกิจ	รวม	ผู้ลงทุน	ครอบครัว และเพื่อน	พาณิชย์	การเล่นแชร์	สถาบัน ที่มีชื่อ ธนาคาร	อื่นๆ
รวม	3,895	228	684	1,543	162	27	1,251
อุตสาหกรรมขนาดใหญ่	1,472	19	13	303	-	3	1,134
อุตสาหกรรมขนาดกลาง	605	10	37	379	60	2	117
อุตสาหกรรมขนาดเล็ก	134	8	58	46	22	-	85
กิจการค้าส่ง	699	31	30	625	4	9	-
กิจการค้าปลีกขนาดใหญ่	760	153	420	172	15	11	-
กิจการค้าปลีกขนาดเล็ก	194	4	116	-	61	13	-
กิจการค้าปลีกเพื่อ	31	3	10	18	45	-	-

ที่มา: จากการสำรวจของ Alex A. Rozental ในหนังสือ Finance & Development in Thailand Page 226.

จากตารางจะพบว่า ธนาคารพาณิชย์เป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญในการดำเนินงาน ดังจะเห็นว่าเงินทุนในการดำเนินงานทั้งหมด 3,895 ล้านบาท นั้นมาจากธนาคารพาณิชย์เสีย 1,543 ล้านบาท หรือเกือบ 50% ของเงินทุนดำเนินงานทั้งหมด

ตารางที่ 18 ประเภทการไถ่ถอนของธนาคารพาณิชย์

(ล้านบาท)

ปี	เงินให้กู้และเบิกเกินบัญชี			การชดเชย					รวม	อัตราการอุยละของเงินให้กู้ทั้งหมด	
	เงินให้กู้	เบิกเกินบัญชี	รวม	ภายในประเทศ	ค่านำเข้า	คำสั่งออก	ทรัพย์สิน	รวม		ทั้งสิ้น	เงินให้กู้, การชดเชยเบิกเกินบัญชี
2500	440.3	1,986.4	2,426.7	289.9	420.0	202.4	-	912.3	3,359.0	72.68	27.32
2501	398.3	2,496.1	2,894.4	360.8	473.0	249.5	-	1,083.3	3,977.7	72.77	27.23
2502	479.4	2,789.0	3,268.4	317.9	620.4	281.7	-	1,220.0	4,488.4	72.82	27.18
2503	665.2	3,144.1	3,809.3	497.5	735.6	354.9	-	1,588.0	5,397.3	70.58	29.42
2504	627.2	3,734.3	4,361.5	681.7	847.3	443.4	-	1,971.8	6,333.3	68.67	31.13
2505	898.5	4,434.3	5,332.8	605.1	488.7	446.7	603.0	2,143.5	7,536.3	71.56	28.44
2506	1,151.8	5,036.4	6,188.2	751.0	628.0	572.7	667.6	2,619.3	8,807.5	70.26	29.74
2507	1,335.8	6,066.0	7,401.8	905.3	805.8	719.9	763.2	3,194.2	10,596.0	69.85	30.15
2508	1,785.6	7,145.1	8,930.7	995.7	970.1	929.5	968.6	3,863.9	12,794.6	69.80	30.20
2509	2,700.7	7,676.6	10,377.3	1,351.9	1,051.8	651.9	1,241.2	4,496.8	15,074.1	70.17	29.83
2510	2,790.8	9,779.9	12,570.7	1,631.0	1,083.8	704.4	1,252.2	4,671.4	17,262.1	72.94	27.06
2511	3,302.2	11,327.9	14,630.1	1,903.0	1,329.5	945.3	1,305.7	5,483.5	20,113.6	72.74	27.26
2512	5,762.7	14,013.9	19,776.6	2,086.4	924.5	1,067.5	1,331.5	5,429.9	23,206.5	76.60	23.40
2513	4,205.2	17,381.9	21,587.1	2,886.0	981.2	1,194.3	1,430.6	6,492.1	28,079.2	76.88	23.12
2514	5,321.9	18,359.2	23,681.1	3,978.8	990.6	1,618.0	1,441.3	6,029.7	31,709.8	74.68	25.32
2515	6,701.9	19,108.4	25,810.3	4,940.0	1,210.8	1,892.8	1,991.8	10,035.4	35,845.7	72.00	28.00
2516	8,814.8	25,671.7	34,486.5	8,557.1	1,953.2	2,571.8	3,722.6	16,804.7	51,291.1	67.24	32.76
2517	12,619.9	33,366.1	45,986.0	12,841.8	1,710.5	3,112.0	5,165.4	22,829.7	68,815.7	66.82	33.18

ที่มา : ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากข้อมูลปรากฏว่า การให้กู้ยืมประมาณร้อยละ 70 เป็นในรูปการให้กู้และเบิกเงิน บัญชีโดยเฉพาะการเบิกเงินบัญชี ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเพราะลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ต้องการ ใช้เงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจการค้า จึงนิยมขออนุมัติวงเงินเบิกเงินบัญชีล่วงหน้าไว้กับธนาคารพาณิชย์ โดยมีหลักทรัพย์หรือบุคคลเป็นหลักประกันการกู้ยืมนั้น ๆ ส่วนทางธนาคารพาณิชย์ก็นิยมให้ลูกค้ากู้ยืมในรูปการเบิกเงินบัญชี เพราะวาระแสเงินของลูกค้าจะ ใกล้เคียงกับธนาคาร และธนาคารยังสามารถคิดดอกเบี้ยทบต้นได้ทุกเดือน ตามมาตรา 655 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้อีกด้วย เงินให้กู้ยืมประเภทนี้อำนวยความสะดวก แก่ลูกค้าของธนาคารพาณิชย์ในแง่ที่สามารถยืดหยุ่นได้ตามความต้องการของผู้กู้ ไม่จำเป็นต้อง กังวลเรื่องชำระคืนเป็นงวด ๆ และเป็นเงินทุนที่แสวงหาได้จากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป แม้ว่า จะเสียดอกเบี้ยในอัตราค่อนข้างสูง แต่ก็ยังมีระดับต่ำเมื่อเทียบกับอัตราในตลาดทั่วไป นอกจากนี้ การที่ผู้กู้นิยมแบบเงินให้กู้และเบิกเงินบัญชี เพราะเป็นวิธีที่คุ้นเคยมาดั้งเดิม และยังไม่จำเป็นต้อง แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่จะกู้เงินไปใช้ ในค่านวงเงินที่ผู้กู้จะได้รับก็จะสูงตามมูลค่า หลักประกัน

✓ ในด้านการซื้อลดตั๋วเงินนั้นแยกออกได้ 4 ประเภท คือ

1. ตั๋วในประเทศ (Domestic Bills)
2. ตั๋วนำเข้า (Import Bills)
3. ตั๋วส่งออก (Export Bills)
4. ทรัสต์รีซีพของเอกชน (Private Trust Receipts)

ปริมาณการซื้อลดตั๋วเงินจะมีอัตราส่วนเพียงร้อยละ 30 ของการให้กู้ยืมทั้งสิ้น ทั้งนี้ เพราะหลักการให้กู้ประเภทนี้ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย เท่าที่ผานมาปรากฏว่าการซื้อลดตั๋วเงินในประเทศ (Domestic Bills) มีมูลค่าสูงเป็นอันดับหนึ่ง และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นด้วย อัตราที่สูงกว่าตั๋วเงินชนิดอื่น การให้กู้ยืมโดยวิธีซื้อลดตั๋วเงินนั้นเป็นการกู้ยืมระยะสั้นกว่าการกู้ยืมในรูปเงินให้กู้หรือเบิกเงินบัญชี เพราะปกติตั๋วเงินจะมีกำหนดระยะเวลาสั้น เช่น 15 วัน, 30 วัน, 45 วัน หรือ 60 วัน เป็นต้น

การให้กู้ยืมแบ่งตามวัตถุประสงค์

การให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ได้ขยายออกไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง และมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นทุกปีทั้งการซื้อลดตั๋วเงินประเภทต่าง ๆ และการให้กู้ยืมและเบิกเกินบัญชี โดยเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์ได้กระจายไปสู่วัตถุประสงค์ต่าง ๆ ดังนี้

1. เพื่อการเกษตรกรรม (Agriculture)
2. เพื่อการเหมืองแร่ (Mining)
3. เพื่อการอุตสาหกรรม (Manufacturing)
4. เพื่อการรับเหมาก่อสร้าง (Construction)
5. เพื่อการธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ (Real Estate Business)
6. เพื่อการส่งสินค้าเข้า (Imports)
7. เพื่อการส่งสินค้าออก (Exports)
8. เพื่อการค้าส่งและค้าปลีก (Wholesale & Retail Trade)
9. เพื่อการสาธารณูปโภค (Public Utilities)
10. เพื่อการธนาคารและสถาบันการเงิน (Banking & Other Financial Business)
11. เพื่อการบริการ (Services)
12. เพื่อการบริโภคส่วนตัว (Personal Consumption)
13. เพื่อการอื่น ๆ (Others)

✓ ตารางที่ 19 เงินให้กู้ เบิกเกินบัญชี และข้อลดของธนาคารพาณิชย์ แยกตามวัตถุประสงค์

(ล้านบาท)

	2501	2502	2503	2504	2505	2506	2507	2508	2509	2510	2511	2512	2513	2514	2515	2516	2517
การเกษตร	99.0	91.8	115.9	124.0	201.6	239.6	292.8	324.8	401.0	473.1	565.2	660.5	637.4	742.7	771.2	990.5	1,271.6
การเหมืองแร่	45.1	33.5	36.6	23.3	117.1	55.4	66.7	157.4	196.8	160.1	183.7	268.7	342.5	426.7	419.4	468.1	541.5
การอุตสาหกรรม	292.8	351.5	402.6	538.3	803.2	954.0	1,099.9	1,428.2	1,724.6	2,080.3	2,278.5	3,105.2	4,261.9	5,161.1	5,686.5	8,357.8	12,762.7
การรับเหมาก่อสร้าง					425.9	485.8	549.4	585.2	958.6	952.0	1,249.4	1,620.2	1,595.7	1,770.6	2,150.8	2,608.2	3,250.8
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	210.3	246.6	296.1	585.0	262.4	331.8	407.2	440.0	499.8	703.3	826.8	1,248.9	1,717.3	1,619.5	1,848.0	2,412.3	3,278.5
การส่งสินค้าเข้า					3,445.9	3,981.9	4,700.7	5,854.2	6,358.5	6,689.3	7,141.8	4,414.3	5,314.9	5,157.4	5,092.6	6,751.4	12,312.9
การส่งสินค้าออก	1,792.4	2,135.2	2,619.5	3,099.2	3,445.9	3,981.9	4,700.7	5,854.2	6,358.5	6,689.3	7,141.8	2,442.6	2,793.7	3,152.0	3,322.5	4,887.0	8,011.5
การค้าส่งและค้าปลีก	847.4	826.6	1,028.8	1,240.0	1,381.9	1,608.2	1,941.7	2,194.4	2,987.4	3,779.5	4,642.5	5,745.2	6,781.5	8,078.4	9,391.0	14,601.5	14,463.8
การสาธารณสุขโรค	43.2	39.0	29.3	34.5	150.5	156.7	199.2	145.7	143.5	164.9	184.1	252.3	324.2	474.2	388.2	605.2	793.8
ธนาคารและสถาบันการเงิน					23.5	48.6	58.1	141.6	157.8	182.3	281.4	306.8	619.4	812.6	1,605.6	2,802.1	3,841.2
บริการ					136.1	312.1	321.3	427.1	554.6	692.2	974.4	1,199.3	1,526.9	1,968.7	2,073.8	2,318.3	3,112.8
การบริโภคน้ำมันบุคคล	647.5	764.2	868.5	689.0	464.8	541.5	782.2	874.4	1,042.8	1,256.5	1,779.7	1,926.7	2,154.8	2,323.0	3,086.0	4,457.4	5,174.5
อื่น ๆ					123.4	91.9	176.3	221.6	48.8	128.6	6.1	15.8	9.0	22.0	10.1	31.3	-
รวม	3,977.7	4,488.4	5,397.3	6,333.3	7,536.3	8,807.5	10,596.0	12,794.6	15,074.1	17,262.1	20,113.6	23,206.5	28,079.2	31,709.8	35,845.7	51,291.1	68,815.7

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากการสังเกตขอมูลจะพบว่า ธนาคารพาณิชย์จะให้เงินทุนเพื่อการค้าส่งและค้าปลีก การอุตสาหกรรม การส่งสินค้าเข้า การส่งสินค้าออก และการบริโภคน-ส่วนบุคคลเรียงตามลำดับ ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดใหม่ ๆ นั้น กิจกรรมส่วนใหญ่ของธนาคารพาณิชย์จะอยู่ในเรื่องการค้าระหว่างประเทศ คือธนาคารพาณิชย์จะใหญ่เพื่อการค้าระหว่างประเทศมากกว่า เพื่อวัตถุประสงค์อื่น แต่นับตั้งแต่ปี 2511 เป็นต้นมาจะพบว่า การใหญ่มีส่วนใหญ่จะเข้าไปในการค้าส่งและค้าปลีกภายในประเทศและการอุตสาหกรรม ส่วนเรื่องการค้าระหว่างประเทศ ในปัจจุบันได้ตกเป็นอันดับสามแล้ว จึงเป็นที่น่ายินดีที่ธนาคารได้ให้ความสำคัญแก่ธุรกิจที่พึงได้ รับการส่งเสริมมากขึ้น แต่ก็ยังสังเกตได้ว่าธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในต่างประเทศ ยังคงให้ความสนใจในเรื่องการค้าระหว่างประเทศอยู่มาก (ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ มีเปอร์เซ็นต์การใหญ่เพื่อการส่งสินค้าเข้าและส่งสินค้าออกสูงกว่าธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศแต่มีปริมาณที่ต่ำกว่า) กังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 เงินที่ถูก เบิกเกินบัญชี และข้อลคของธนาคารพาณิชย์
เปรียบเทียบ ระหว่าง ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศและต่างประเทศ

(ล้านบาท)

	2512							2513						
	ธนาคารที่จดทะเบียน				รวม			ธนาคารที่จดทะเบียน				รวม		
	ในประเทศ		ต่างประเทศ					ในประเทศ		ต่างประเทศ				
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	ลำดับ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	ลำดับ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
การเกษตรกรรม	614.4	3.19	46.1	1.17	9	660.5	2.85	589.3	2.51	48.1	1.04	9	637.4	2.27
การเหมืองแร่	255.0	1.32	13.7	0.35	11	268.7	1.16	325.7	1.39	16.8	0.36	11	342.5	1.22
การอุตสาหกรรม	2,317.6	12.03	787.6	19.98	3	3,105.2	13.38	3,339.0	14.23	922.9	20.02	3	4,261.9	15.18
การรับเหมาก่อสร้าง	1,492.3	7.75	127.9	3.25	6	1,620.2	6.98	1,435.7	6.12	160.0	3.47	7	1,595.7	5.68
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	1,191.3	6.18	57.6	1.48	7	1,248.9	5.38	1,664.6	7.09	52.7	1.14	6	1,717.3	6.12
การขนส่งสินค้าเข้า	2,586.8	13.43	1,827.5	46.37	2	4,414.3	19.02	3,279.7	13.97	2,035.2	44.15	2	5,314.9	18.93
การขนส่งสินค้าออก	1,833.5	9.52	609.1	15.46	4	2,442.6	10.53	2,101.8	8.96	691.9	15.01	5	2,793.7	9.95
การคาสงและคาปลีก	5,606.2	29.10	139.0	3.53	1	5,745.2	24.76	6,595.9	28.10	185.6	4.03	1	6,781.5	24.15
การสาธารณูปโภค	242.2	1.26	10.1	0.26	12	252.3	1.09	265.5	1.13	58.7	1.28	12	324.2	1.15
การธนาคาร, สถาบันการเงิน	196.2	1.02	110.6	2.81	10	306.8	1.32	446.2	1.90	173.2	3.76	10	619.4	2.21
การบริการ	1,142.2	5.93	57.1	1.44	8	1,199.3	5.16	1,450.5	6.18	76.4	1.66	8	1,526.9	5.44
การบริโภคน้ำมัน	1,772.0	9.20	154.7	3.92	5	1,926.7	8.30	1,966.6	8.38	188.2	4.08	4	2,154.8	7.67
อื่น ๆ	15.8	0.07	-	-	13	15.8	0.07	9.0	0.04	-	-	13	9.0	0.03
รวม	19,265.5	100.00	3,941.0	100.00		23,206.5	100.00	23,469.5	100.00	4,609.7	100.00		28,079.2	100.00

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 20 (ต่อ) เงินให้กู้ เบิกเกินบัญชี และยอดคงของธนาคารพาณิชย์
เปรียบเทียบ ระหว่าง ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศและต่างประเทศ

(ล้านบาท)

	2514							2515						
	ธนาคารที่จดทะเบียน				รวม	ธนาคารที่จดทะเบียน				รวม				
	ในประเทศ		ต่างประเทศ			ในประเทศ		ต่างประเทศ						
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	ลำดับ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	ลำดับ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
การเกษตรกรรม	639.9	2.55	48.8	1.08	10	742.7	2.34	742.9	2.36	28.3	0.65	10	771.2	2.15
การเหมืองแร่	383.2	1.42	43.5	0.96	12	426.7	1.35	367.9	1.17	51.5	1.18	11	419.4	1.17
การอุตสาหกรรม	4,195.7	15.43	965.4	21.34	2	5,161.1	16.28	5,084.5	16.15	602.0	13.81	2	5,686.5	15.86
การรับเหมาก่อสร้าง	1,603.0	5.90	167.6	3.71	7	1,770.6	5.58	2,036.2	6.46	114.6	2.63	6	2,150.8	6.00
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	1,570.9	5.78	48.6	1.07	8	1,609.5	5.11	1,778.9	5.65	69.1	1.59	8	1,848.0	5.15
การส่งสินค้าออก	2,442.4	8.98	706.6	15.62	4	3,152.0	9.94	2,663.0	8.46	659.5	15.13	4	3,322.5	9.27
การส่งสินค้าเข้า	3,318.1	12.21	1,839.3	40.66	3	5,157.4	16.26	3,186.5	10.12	1,906.1	43.73	3	5,092.6	14.21
การคาสงและคอปลึก	7,879.0	28.98	199.4	4.42	1	8,078.4	25.48	9,151.1	29.06	239.9	5.51	1	9,391.0	26.20
การสาธารณูปโภค	432.0	1.59	42.2	0.93	11	474.2	1.49	342.9	1.09	45.3	1.04	12	388.2	1.08
ธนาคาร, สถาบันการเงิน	618.7	2.28	193.9	4.29	9	812.6	2.56	1,261.7	4.01	343.9	7.89	9	1,605.6	4.48
การบริการ	1,885.7	6.94	83.0	1.83	6	1,968.7	6.21	1,981.9	6.29	91.9	2.11	7	2,073.8	5.79
การบริโภคส่วนตัว	2,137.8	7.86	185.2	4.09	5	2,323.0	7.33	2,879.7	9.15	206.3	4.73	5	3,086.0	8.61
อื่น ๆ	22.9	0.08	-	-	13	22.9	0.07	10.1	0.03	-	-	13	10.1	0.03
รวม	27,186.3	100.00	4,523.5	100.00		31,709.8	100.00	31,487.3	100.00	4,358.4	100.00		35,845.7	100.00

ตารางที่ 20 (ต่อ) เงินให้กู้ เบิกเกินบัญชี และยอดคงของธนาคารพาณิชย์
เปรียบเทียบ ระหว่าง ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทยและต่างประเทศ

	2516							2517						
	ธนาคารที่จดทะเบียน					รวม	ธนาคารที่จดทะเบียน					รวม		
	ในประเทศ		ต่างประเทศ		จำนวนเงิน		ร้อยละ	ในประเทศ		ต่างประเทศ			จำนวนเงิน	ร้อยละ
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ		จำนวนเงิน		ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ		
การโฆษณากรรม	938.8	2.09	51.7	0.82	10	990.5	1.93	1,237.4	2.05	34.2	0.40	10	1,271.6	1.85
การเหมืองแร่	405.1	0.90	63.0	1.00	12	468.1	0.91	439.6	0.73	101.9	1.20	12	541.5	0.79
การอุตสาหกรรม	7,011.1	15.58	1,346.7	21.41	2	8,357.8	16.30	10,704.7	17.75	2,058.0	24.18	2	12,762.7	18.55
การรับเหมาก่อสร้าง	2,486.0	5.52	122.2	1.94	7	2,608.2	5.09	3,125.9	5.18	124.9	1.47	8	3,250.8	4.72
ธุรกิจเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์	2,316.9	5.15	95.4	1.52	8	2,412.3	4.70	3,182.0	5.28	96.6	1.13	7	3,278.6	4.76
การส่งสินค้าเข้า	4,678.3	10.40	2,073.1	32.96	3	6,751.4	13.16	9,339.4	15.49	2,973.5	34.93	3	12,312.9	17.89
การส่งสินค้าออก	3,818.8	8.48	1,068.2	16.98	4	4,887.0	9.53	6,897.7	11.44	1,113.8	13.09	4	8,011.5	11.64
การคาสงและ kapalik	14,021.6	31.06	579.9	9.22	1	14,601.5	28.47	13,569.8	22.50	894.0	10.50	1	14,463.8	21.02
การสาธารณสุขโลก	557.5	1.24	47.7	0.76	11	605.2	1.18	761.7	1.26	32.1	0.38	11	793.8	1.15
ธนาคาร, สถาบันการเงิน	2,379.6	5.29	422.5	6.72	6	2,802.1	5.46	3,332.4	5.53	508.8	5.98	6	3,841.2	5.58
การบริการ	2,187.3	4.86	131.0	2.08	9	2,318.3	4.52	2,970.4	4.93	142.4	1.67	9	3,112.8	4.52
การบริโลกส่วนตัว	4,069.0	9.26	288.4	4.59	5	4,457.4	8.69	4,742.9	7.86	431.6	5.17	5	5,174.5	7.53
อื่น ๆ	31.3	0.07	-	-	13	31.3	0.06	-	-	-	-	-	-	-
รวม	45,001.3	100.00	6,289.8	100.00		51,291.1	100.00	60,303.9	100.00	8,511.8	100.00		68,815.7	100.00

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตารางจะพบว่า ธนาคารพาณิชย์ใหญ่มีเพื่อการค้าส่งและค้าปลีกมากเป็นอันดับหนึ่ง
ดังเช่นในปี 2517 ธนาคารได้ใหญ่เพื่อการนี้ถึง 21.02% ของจำนวนที่ใหญ่ทั้งหมด โดยธนาคาร
พาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยได้ใหญ่ถึง 22.50% ของจำนวนที่ใหญ่ทั้งหมด ส่วนธนาคารที่
จดทะเบียนในต่างประเทศใหญ่ 10.50% ส่วนเงินใหญ่เพื่อการอุตสาหกรรมนั้นมีจำนวนมาก
เป็นอันดับสอง ทางด้านเงินใหญ่เพื่อการชำระต่างประเทศนั้นเป็นอันดับต่อมา คือธนาคาร
พาณิชย์ให้เงินใหญ่เพื่อการส่งสินค้าเข้าเป็นจำนวน 17.89% โดยธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ
ได้ใหญ่ถึง 34.93% ส่วนธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทยให้ 15.49% ทางด้านการส่ง
สินค้าออกก็เช่นกัน ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในต่างประเทศใหญ่ถึง 13.09% ส่วนธนาคาร
ที่จดทะเบียนในประเทศไทยให้เพียง 11.44% ของจำนวนที่ใหญ่ทั้งหมดทั้งนี้พอประเมินได้ว่า
ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในต่างประเทศยังคงเน้นการใหญ่เพื่อการชำระต่างประเทศมาก ส่วน
ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทยเริ่มมีความสนใจในการใหญ่เงินเพื่อการใช้หมุนเวียนใน
ประเทศมากขึ้น และจากการซักถามผู้เชี่ยวชาญทราบว่า มีธนาคารขนาดใหญ่ 2 ธนาคารที่มีเงิน
ใหญ่แก่ธุรกิจประเภทต่าง ๆ รวมกันประมาณ 47% ของยอดเงินใหญ่ของกลุ่ม (สำหรับปี 2516)
ซึ่งได้แก่ ธนาคารกรุงเทพ และธนาคารกรุงไทย ซึ่งวงเงินที่จะให้แก่ธุรกิจในด้านต่าง ๆ นั้น
จะมีมากหรือน้อยจะขึ้นอยู่กับนโยบายเงินทุนและเงินหมุนเวียนของแต่ละธนาคาร กฎหมายที่ออก
บังคับ ภาวะเศรษฐกิจและความต้องการของตลาด

หากจะมีการเปรียบเทียบในเรื่องบทบาทของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย
และที่จดทะเบียนในต่างประเทศ จะพบได้จากตารางที่ 21 ว่า ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียน
ในประเทศไทยมีเงินฝากและสินเชื่อในระดับที่มากกว่าเงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่
จดทะเบียนในต่างประเทศมาก แต่หากจะพิจารณาอัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากแล้วจะเห็นว่า
ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในต่างประเทศมีการปล่อยเครดิตในอัตราที่มากกว่าที่ธนาคารพาณิชย์
ไทยปฏิบัติกัน จึงจะพบว่าธนาคารพาณิชย์ไทยมีการปล่อยเครดิตเพียงประมาณร้อยละ 80 ของ
เงินฝาก แต่ธนาคารพาณิชย์ของชาวต่างประเทศมีการปล่อยเครดิตในจำนวนที่มากกว่าเงินฝาก
ที่มีอยู่ ดังตารางที่ 21 คือมีอัตราเฉลี่ยในรอบ 13 ปี เท่ากับร้อยละ 128.22 โดยมีอัตราสูง
สุดร้อยละ 162.15 ในปี 2517 และอัตราค่าสุดร้อยละ 108.41 ในปี 2510 เหตุที่เป็นเช่นนี้

เพราะว่าการดำเนินงานของธนาคารกลุ่มนี้แต่เดิมเขาจะดำเนินธุรกิจเพื่ออำนวยความสะดวก
ด้านการค้าต่างประเทศ โดยเฉพาะลูกค้าที่เป็นชนชาติเดียวกัน ซึ่งแม้ในปัจจุบันก็ยังคงนิยม
นโยบายนี้อยู่ การให้กู้ยืมจึงเน้นหนักไปในการนำสินค้าเข้า ส่วนใหญ่อาศัยทุนนำเข้าจากต่าง
ประเทศทั้งในรูปเงินลงทุนจากสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศและเงินกู้ต่างประเทศ ส่วนเงิน
ฝากนั้นถูกจำกัดอยู่ เนื่องจากถูกจำกัดการขยายสาขา ดังนั้นเงินฝากจึงมีอัตราที่ต่ำกว่ากลุ่ม
ธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศ อัตราส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝากของธนาคารกลุ่มนี้จึง
ต้องสูงกว่าปกติ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินที่ไ้มาควยการกู้ยืม

✓ การให้กู้ยืมแบ่งตามประเภท

เงินให้กู้ยืมที่ธนาคารพาณิชย์ให้ไปเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ นั้น ได้มีการกระจายไปใน
กลุ่มผู้กู้ดังนี้คือ

1. รัฐบาล
2. รัฐวิสาหกิจ
3. เทศบาล
4. ธนาคารพาณิชย์
5. ธนาคารอื่น
6. บริษัทประกัน
7. สถาบันการเงินอื่น
8. ธุรกิจ
9. บุคคลธรรมดา
10. องค์การกุศล
11. สำนักงานใหญ่และสาขาต่างประเทศ
12. ธนาคารในต่างประเทศ
13. บุคคลต่างชาติ

ตารางที่ 21 อัตราส่วนการหักยืมค้ำเงินฝากของธนาคารพาณิชย์

(ล้านบาท)

	เงินฝาก						เงินกู้ (เชลลค)						อัตราส่วนเงินให้กู้เงินฝาก		
	ธนาคารที่ จดทะเบียน ในประเทศ	ร้อยละ	ธนาคารที่ จดทะเบียน ใน คปท.	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	ธนาคารที่ จดทะเบียน ในประเทศ	ร้อยละ	ธนาคารที่ จดทะเบียน ใน คปท.	ร้อยละ	รวม	ร้อยละ	ธนาคารที่ จดทะเบียน ในประเทศ	ธนาคารที่ จดทะเบียน ใน คปท.	รวม
2505	6,808.3	85.36	1,167.9	14.64	7,976.2	100.0	5,885.8	78.07	1,652.5	21.93	7,536.3	100.0	86.42	141.49	94.48
2506	8,538.1	85.79	1,413.8	14.21	9,951.9	100.0	6,941.4	78.81	1,866.1	21.19	8,807.5	100.0	81.30	131.99	88.50
2507	9,737.1	85.14	1,700.1	14.86	11,437.2	100.0	8,443.1	79.68	2,152.9	20.32	10,596.0	100.0	86.71	126.63	92.65
2508	12,051.1	85.22	2,090.6	14.78	14,141.7	100.0	10,143.5	79.28	2,651.1	20.72	12,794.6	100.0	84.17	126.81	90.47
2509	15,460.2	85.89	2,539.8	14.11	18,000.0	100.0	12,265.2	81.37	2,808.9	18.63	15,074.1	100.0	79.33	110.59	83.75
2510	18,287.2	86.56	2,838.9	13.44	21,126.1	100.0	14,184.5	82.17	3,077.6	17.83	17,262.1	100.0	77.56	108.41	81.71
2511	21,685.5	87.58	3,074.0	12.42	24,759.5	100.0	16,719.2	83.12	3,394.4	16.88	20,113.6	100.0	77.10	110.42	81.24
2512	24,962.4	88.44	3,261.9	11.56	28,224.3	100.0	19,265.5	83.02	3,941.0	16.98	23,206.5	100.0	77.18	120.82	82.22
2513	29,170.9	89.72	3,343.3	10.28	32,514.2	100.0	23,469.5	83.58	4,609.7	16.42	28,079.2	100.0	80.45	137.88	86.36
2514	34,951.2	90.32	3,747.7	9.68	38,698.9	100.0	27,186.3	85.73	4,523.5	14.27	31,709.8	100.0	77.76	120.70	81.94
2515	44,667.0	92.28	3,738.5	7.72	48,405.5	100.0	31,487.3	87.84	4,358.4	12.16	35,845.7	100.0	70.49	116.58	74.05
2516	54,617.8	92.98	4,126.8	7.02	58,744.6	100.0	45,001.3	87.74	6,289.8	12.26	51,291.1	100.0	82.39	152.41	87.31
2517	69,353.6	92.96	5,249.4	7.04	74,603.0	100.0	60,303.9	87.63	8,511.8	12.37	68,815.7	100.0	86.95	162.15	92.24

ตารางที่ 22 การไหลยืมของธนาคารพาณิชย์แบ่งตามประเภทของบัญชี

(ล้านบาท)

	รัฐบาล	รัฐวิสาหกิจ	เทศบาล	ธนาคารพาณิชย์	ธนาคารอื่น	บริษัทประกันภัย	สถาบันการเงินอื่น	ธุรกิจ	บุคคลธรรมดา	องค์การกุศล	สำนักงานใหญ่และสาขาท่างประเทศ	ธนาคารในต่างประเทศ	บุคคลต่างชาติ	รวม	
ใหญ่, เบิกเกิน															
2505	0.6	24.2	47.2	6.2	-	(3,631.2		(1,681.2)			5,392.8	
2506	0.4	30.8	44.0	21.0	-	(4,266.9		(1,823.8)	-	-	1.3	6,188.2
2507	10.5	30.8	38.0	-	-	(5,100.4		(2,221.3)	-	-	0.9	7,401.8
2508	15.5	34.5	38.0	15.2	-	8.0	3.3	5,971.5	2,838.5	5.1	-	-	1.0	8,930.7	
2509	16.5	34.0	23.0	1.3	-	10.6	3.6	6,617.2	3,862.1	8.4	-	-	0.6	12,590.7	
2510	38.1	106.9	14.8	4.1	-	11.7	3.9	7,928.8	4,470.8	10.1	-	1.0	0.6	12,590.7	
2511	12.9	21.7	14.8	20.3	0.1	10.7	2.2	9,085.3	5,455.5	5.8	-	0.2	0.5	14,630.1	
2512	25.0	24.3	6.0	43.0	-	4.1	12.5	10,805.1	6,846.7	3.6	-	3.3	3.0	17,776.6	
2513	15.5	15.6	10.6	40.5	-	18.1	95.4	13,627.5	7,751.6	9.8	-	1.9	0.5	21,587.1	
2514	30.0	132.6	28.8	145.5	-	1.4	56.3	14,113.6	9,212.6	7.7	-	2.3	0.5	23,681.1	
2515	33.2	25.9	28.9	193.1	-	-	441.1	14,334.5	10,656.1	7.9	-	89.1	0.4	25,810.3	
2516	61.8	1.7	29.0	107.0	-	0.6	615.7	20,002.2	13,370.9	9.7	-	283.4	0.4	34,486.4	
2517	16.0	70.0	28.5	510.5	0.6	4.4	806.1	28,473.4	15,991.8	37.2	-	43.4	4.1	45,786.0	
ชดเชยกว่าเงิน															
2512	9.8	74.7	-	7.9	-	-	8.1	4,754.1	572.2	0.1	-	-	-	5,429.9	
2513	10.5	29.4	-	8.0	-	-	37.0	5,744.7	654.3	0.4	-	6.8	1.0	6,492.1	
2514	226.2	13.8	-	61.7	-	-	187.5	6,834.2	700.2	0.1	-	0.4	0.4	8,028.7	
2515	39.7	18.7	-	19.1	1.0	-	287.5	8,693.5	956.7	0.3	-	13.8	0.4	10,035.4	
2516	2.6	27.5	-	271.0	0.3	7.0	881.8	13,738.0	1,848.1	3.3	-	24.2	1.0	16,804.7	
2517	15.8	48.7	-	626.8	105.0	0.1	1,231.1	18,577.6	2,205.2	0.8	-	2.7	15.9	22,829.7	

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

กลุ่มบัญชีสำคัญมี 2 กลุ่มคือ กลุ่มธุรกิจและกลุ่มบุคคลธรรมดา โดยสองกลุ่มนี้มีการกักเงินจากธนาคารพาณิชย์มากกว่า 90% ของจำนวนเงินในบัญชีทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ ดังเช่นในปี 2517 ในตารางที่ 22 กลุ่มธุรกิจมีการเบิกเงินบัญชีจำนวน 28,473.4 ล้านบาท และขายหลักทรัพย์เงิน 18,577.6 ล้านบาท และกลุ่มบุคคลธรรมดามีจำนวน 15,991.8 และ 2,205.2 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งเมื่อรวมจำนวนเงินจากการเบิกเงินบัญชีและขายหลักทรัพย์แล้ว ทั้งสองกลุ่มนี้มีจำนวนรวมกันเท่ากับ 65,248.0 ล้านบาท ส่วนเงินในบัญชีทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์เท่ากับ 68,815.7 ล้านบาท

สรุป การกักเงินของธนาคารพาณิชย์ มีแนวโน้มจะสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะว่าเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญของวงการธุรกิจเพื่อเอาไว้อาศัยในการผลิต รวมทั้งการสำรองสินค้าไว้จำหน่าย ส่วนบุคคลธรรมดาที่มีความจำเป็นต้องใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่นปลูกสร้างบ้านที่อยู่อาศัย หรือเพื่อการศึกษาเป็นต้น ประกอบกับราคาสินค้าและค่าครองชีพทั่วไปมีระดับสูงขึ้น ลูกค้านักธนาคารพาณิชย์ทุกประเภทก็ยิ่งจำเป็นต้องพึ่งพาเงินจากธนาคารมากขึ้น ซึ่งธนาคารพาณิชย์ยอมยินดีจะสนองอุปสงค์ของลูกค้า เพื่อที่จะได้รับผลตอบแทนคือกำไรมากที่สุด จึงพยายามขยายการกักเงินในอัตราสูงมากด้วยการเพิ่มเงินกองทุนและเงินกู้ยืมจากต่างประเทศ ซึ่งจะมีผลทำให้ปริมาณเงินเพิ่มขึ้นในอัตราสูงเกินสมควร และมีผลทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งรัฐบาลก็ได้ดำเนินมาตรการจำกัดขอบเขตการกักเงินของธนาคารพาณิชย์เพื่อชะลออัตราเพิ่มให้ช้าลงด้วยการประกาศใช้มาตรการทางการเงินเพื่อต้านทานเงินเฟ้อ เมื่อวันที่ 30 มกราคม 2517 อันประกอบด้วยการเพิ่มอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 11 และขึ้นอัตราเงินฝากสำรองจากร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 8 พร้อมทั้งขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ยืมของธนาคารพาณิชย์อีกร้อยละ 1 ทุกประเภท นอกจากนี้การกักเงินของธนาคารพาณิชย์ก็ยังต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติเกี่ยวกับการกักเงินด้วยดังนี้

บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิต

มาตรา 12 "ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์กระทำการดังต่อไปนี้คือ

.....

2. ให้กรรมการของธนาคารพาณิชย์นั้นกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงินดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นการให้กรรมการผู้นั้นกู้ยืมเงินด้วย

- ก) การให้กู้ยืมเงินแก่ภริยาหรือสามีของกรรมการผู้นั้น
- ข) การให้กู้ยืมเงินแก่ทางหุ้นส่วนสามัญที่กรรมการผู้นั้น หรือภริยา หรือสามีของกรรมการผู้นั้นเป็นหุ้นส่วนอยู่ หรือ
- ค) การให้กู้ยืมเงินแก่ทางหุ้นส่วนจำกัดที่กรรมการผู้นั้น หรือภริยา หรือสามีของกรรมการผู้นั้นเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด

.....
.....

มาตรา 13 "ห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิต โดยการซื้อ ซื้อมลหรือรับวางซื้อมลค่าเงินอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกัน แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งในขณะใดขณะหนึ่งเกินอัตราส่วนกับเงินกองทุน ตามอัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ทั้งนี้เว้นแต่จะไต่รับถอนคืนจากรัฐมนตรี ในการถอนคืนนั้นรัฐมนตรีจะถอนคืนโดยมีเงื่อนไขก็ได้

การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการให้กู้ยืมเงิน หรือให้เครดิตแก่บุคคลนั้นด้วย

- 1. การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่ภริยา หรือสามีของบุคคลนั้น
- 2. การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่ทางหุ้นส่วนสามัญ ที่บุคคลนั้นหรือภริยาหรือสามีของบุคคลนั้นเป็นหุ้นส่วน

3. การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่ทางหุ้นส่วนจำกัด ที่บุคคลนั้นหรือภริยาหรือสามีของบุคคลนั้นเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือ

4. การให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่บริษัทจำกัด ที่บุคคลนั้นหรือภริยาหรือสามีของบุคคลนั้นถือหุ้นอยู่เป็นจำนวนเงินเกินกึ่งหนึ่งแห่งทุนของบริษัท

ความในสองวรรคก่อนมิใช่บังคับแก่กรณีที่ธนาคารพาณิชย์

1. ให้กู้ยืมเงินโดยการซื้อหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหลักทรัพย์อื่นที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

2. ให้กู้ยืมเงินโดยมีประกันด้วยหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือหลักทรัพย์ หรือทรัพย์สินอื่นตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด ทั้งนี้เฉพาะในส่วนที่ไม่เกินมูลค่าแห่งหลักทรัพย์หรือทรัพย์สินที่ธนาคารพาณิชย์นั้นได้ตราควรวัวเป็นประกัน หรือ

3. ให้เครดิตโดยการซื้อ ซ้อลค หรือรับช่วงซ้อลคตัวเงินตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

การกำหนดตามมาตรานี้ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่การกำหนดตามวรรคหนึ่งจะให้ใช้บังคับก่อนสิบห้าวันนับแต่วันประกาศมิได้

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือเวียนถึงธนาคารพาณิชย์ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2511 ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

1. จำนวนเงินให้กู้ยืมหรือให้เครดิตตามมาตรา 13 ที่ได้รับการผ่อนผันทั้งสิ้นจะถือหลักให้จำกัดอยู่ภายในขอบเขตไม่เกินสองเท่ากึ่งของเงินกองทุนหรือสินทรัพย์ตามมาตรา 6 ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นคำขอผ่อนผันให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่ลูกค้ารายใหม่ หรือคำขอต่ออายุการผ่อนผันที่ได้รับอยู่เดิมแล้วก็ตาม

2. ไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของการผ่อนผันตามที่กล่าวใน 1. จะต้องเป็นการให้กู้ยืมเงินหรือให้เครดิตแก่กิจการที่เป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศโดยเด็ดขาด เช่น การส่งสินค้าออก การอุตสาหกรรม การตั้งสินค้าที่จำเป็นเข้า

นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังได้ออกประกาศ ลงวันที่ 19 กันยายน 2512 อีกว่า

ข้อ 3. จำนวนเงินที่ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมและให้เครดิต โดยการซื้อ ช้อลค หรือ รับช่วงช้อลคตัวเงิน ใดๆ หนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งในขณะใดขณะหนึ่ง ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ต้องไม่เกินร้อยละ 25 ของเงินกองทุน

ความในวรรคก่อนมิใช่บังคับแก่กรณีที่ธนาคารพาณิชย์ให้กู้ยืมเงิน หรือให้เครดิตโดย

- ก. ให้กู้ยืมเงินโดยการซื้อหุ้นที่กระทรวงการคลังกำกับเงินและคอกเบี้ย
- ข. ให้กู้ยืมเงินโดยมีหุ้นที่กระทรวงการคลังกำกับเงินและคอกเบี้ยเป็นประกัน เฉพาะในส่วนที่ไม่เกินมูลค่าตราไว้ของหุ้นนั้น
- ค. การซื้อ ช้อลค หรือรับช่วงช้อลคตัวเงิน ดังต่อไปนี้

1. ตัวแลกเงิน หรือตัวสัญญาใช้เงินที่กระทรวงทบวงกรมรับรองหรือออกเป็น คำซื้อสิ่งของ หรือจ้างทำของ

2. ตัวแลกเงินค่าสินค้าที่ส่งออก

ประกาศนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2514 เป็นต้นไป

บทลงโทษ

การลงโทษธนาคาร

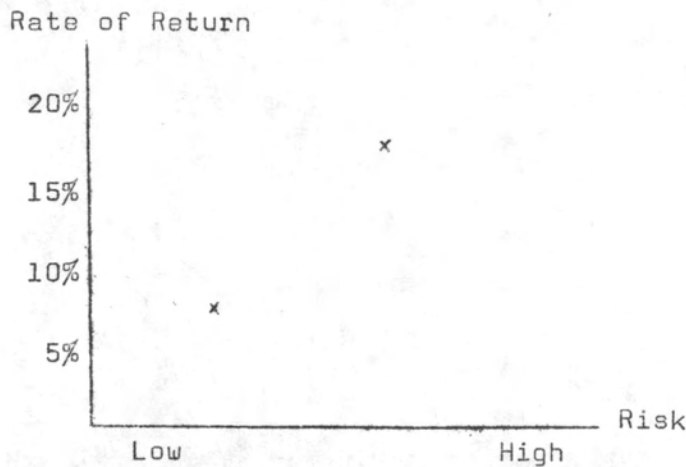
มาตรา 41 ธนาคารพาณิชย์ใดฝ่าฝืนมาตรา 6 วรรคสอง มาตรา 7 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15 มาตรา 16 มาตรา 17 หรือ มาตรา 18 หรือฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา 21 หรือมาตรา 23 ต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และในกรณีที่เป็นการผิดต่อเนื่องกัน ให้ปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งพัน บาทตลอดเวลาที่ยังทำการฝ่าฝืนอยู่

การลงโทษผู้บริหารของธนาคารพาณิชย์

มาตรา 42 ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดกระทำความผิดเพราะฝ่าฝืนมาตรา 6 วรรค สอง มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 หรือ 18 หรือฝ่าฝืนคำสั่ง ของรัฐมนตรีตามมาตรา 21 กรรมการของธนาคารพาณิชย์นั้น หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการ ดำเนินการของธนาคารพาณิชย์นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า คนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของธนาคารพาณิชย์ นั้นด้วย

✓ บทบาทของหลักประกันในการให้สินเชื่อ

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์เป็นกิจการที่ตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ประการหนึ่งคือการแสวงหากำไร ดังนั้นถ้าหากธนาคารใหญ่มีมามาก ก็จะมีรายไ้มาก แต่เนื่องจากผลตอบแทนที่ได้นั้นมักจะเป็นไปในทางเกี่ยวกับความเสี่ยง (Risk) เสมอ คือ ถ้าหากธนาคารมีการยอมรับความเสี่ยงมากก็จะได้รับผลตอบแทนมาก ถ้าหากยอมรับความเสี่ยงน้อยก็จะได้รับผลตอบแทนน้อย ดังเช่น

ดังนั้นในฐานะนายธนาคารผู้ซึ่งยังคงคำนึงถึง

- ผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ ที่จะต้องมีหน้าที่ให้ความมั่นคงปลอดภัยในเงินฝากและเงิน
ใหญ่ของเขา
- ผู้ถือหุ้น ที่จะต้องการผลตอบแทนให้เป็นที่พอใจ
- พนักงานของธนาคาร ที่จะคงได้รับความมั่นคงในการประกอบอาชีพ

จึงต้องพยายามให้มีความเสี่ยงน้อย แต่ยังคงได้รับผลตอบแทนในอัตราเดิม และนอกจากนี้ เนื่องจากงานเกี่ยวกับการปล่อยสินเชื่อไม่ใช่เป็นงานง่ายแก่การปฏิบัติ เพราะจะใช้ความรู้จากที่ร่ำเรียนมาเพื่อใช้ในการพิจารณาอย่างถี่ถ้วนไม่ได้ แต่จะต้องอาศัยทั้งความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจริงประกอบกัน ผู้จัดการสาขาและผู้จัดการสินเชื่อที่ไม่มีประสบการณ์จะประสบกับความเสียหายมาก ตัวอย่างเช่น งบการเงินของลูกค้ายักษ์ใหญ่จะนำมาใช้เพื่อวิเคราะห์พิจารณาในการปล่อยสินเชื่อไม่ได้ ทั้งนี้เพราะมีการปกปิดหรือตกแต่งตัวเลขอยู่เสมอ ด้วยเหตุนี้ธนาคารจึงจำเป็นต้องเรียกหลักประกัน (Collateral) ทั้งในรูปบุคคลหรือหลักทรัพย์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการที่ลูกค้าไม่ชำระหนี้ โดยไม่มีเจตนาที่จะรับหลักทรัพย์แต่อย่างใด และในทางปฏิบัติ ถึงแม้ว่าผู้ต้องการกู้เงินมีหลักทรัพย์มาเป็นหลักประกันก็สามารถขอกู้ได้เพียงประมาณ 30-70% ของมูลค่าหลักทรัพย์เท่านั้น การกระทำเช่นนี้ทำให้ธนาคารมักถูกวิจารณ์เสมอว่าเป็นผู้เอาเปรียบประชาชนผู้กู้ แต่จากการสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านทราบว่า การที่ให้อำนาจเงินกู้น้อยกว่ามูลค่าของสินทรัพย์ค้ำประกันนั้นเพราะว่า

1. เพื่อเป็นการชั่งใจให้ถูกเงินไต่หาทางเอาหลักทรัพย์นั้นคืน เพราะว่าการที่ผู้
ถูกเงินไต่เงินไปน้อยกว่ามูลค่าหลักทรัพย์ประกันมาก ก็ย่อมไม่ยากให้หลักทรัพย์นั้นถูกยึดไป
จึงพยายามหาทางเพื่อนำเงินมาชำระหนี้ให้กับธนาคาร แต่ถาหากธนาคารพาณิชย์ให้จำนวน
เงินก็เท่า ๆ กับมูลค่าของหลักทรัพย์ค่าประกัน อาจเป็นทางให้ถูกนิ่งเฉย เพราะถาหากถูกยึด
ไป ผู้ถูกเงินก็ไม่เสียเปรียบ

2. เนื่องจากมีกฎหมายกำหนดว่า หลักทรัพย์ที่ธนาคารยึดมาจากผู้ยืมที่ไม่ปฏิบัติ
ตามสัญญาจะต้องถูกนำออกขายทอดตลาด ซึ่งการขายทอดตลาดก็มักจะไม่ได้ราคาสูงเท่ากับมูล
ค่าที่แท้จริง ดังนั้นถาหากว่าธนาคารให้ลูกค่างเงินคัวยวงเงินเท่ากับมูลค่าหลักทรัพย์ในปัจจุบัน
ธนาคารก็จะขาดทุน และผู้ปล่อยสินเชื่อก็จะบกพร่องในหน้าที่

สำหรับหลักทรัพย์ที่จะนำมาวางประกันต่อธนาคารพาณิชย์เพื่อเป็นหลักประกันเงินกู้
โดยปกติแล้วได้แก่ ที่ดิน, อาคารโรงเรือน และสิ่งปลูกสร้าง (ซึ่งมีประกันอัคคีภัย และสลักหลัง
ยกประโยชน์ตามกรรมกรรมให้กับธนาคาร) สิทธิการเช่า (ซึ่งเจ้าของยอมรับในเรื่องการโอน
สิทธิ), กรรมกรรมประกันชีวิต(ที่มี Cash Surrender Value), ทุน และทุนกูของบริษัทที่มี
ฐานะการเงินมั่นคง และพันธบัตรรัฐบาล

สำหรับการค้ำประกันคัวยบุคคลนั้น บุคคลผู้ให้การค้ำประกันจะต้องเป็นบุคคลที่มีฐานะ
และเครดิตดี เป็นที่เชื่อถือของธนาคารพาณิชย์

✓ หลักเกณฑ์ทั่ว ๆ ไปในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ

การให้กู้ยืมนั้นจะเป็นกิจกรรมที่ก่อรายได้ให้แก่ธนาคาร ยิ่งธนาคารให้กู้มากรายได้ก็จะมาก แต่ถาหากให้กุน้อยรายได้ก็จะน้อยตามไปด้วย ดังนั้นธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ จึงพากันหาช่องทางเพื่อให้กู้ยืมให้มาก บางธนาคารได้ตั้งอัตราดอกเบี้ยให้กู้ในระดับที่ต่ำกว่าคู่แข่งขึ้นอื่นเพื่อชักจูงลูกค้า แต่อย่างไรก็ตาม ก็ไม่ใช่ลูกค้าทุกรายที่ธนาคารปรารถนาจะให้กู้ยืมเงินไป ธนาคารจะคัดเลือกเฉพาะลูกค้าที่ดี มีความสามารถในการชำระหนี้สินและดอกเบี้ยได้ ดังนั้นก่อนที่ธนาคารจะให้ลูกค้าผู้หนึ่งผู้ใดกู้ยืมจึงต้องมีการวิเคราะห์พิจารณาเสียก่อน ในทางทฤษฎีแล้วการพิจารณาว่าจะให้ลูกค้าผู้หนึ่งผู้ใดหรือไม่นั้นจะพิจารณาจากหลัก 5 ประการ (หรือที่เรียกว่า 5 C's) คือ

1. คุณสมบัติของผู้กู้ (Character)
2. ความสามารถในการหารายได้ (Capacity)
3. เงินทุน (Capital)
4. หลักทรัพย์ค้ำประกัน (Collaterals)
5. สภาพทางเศรษฐกิจ (Conditions)

แต่ในทางปฏิบัตินั้น มีการพิจารณาเนหนักทางคุณสมบัติของผู้ชอกและหลักทรัพย์ค้ำประกัน ส่วนหลักประการอื่น ๆ มักจะพิจารณารวม ๆ กัน การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ชอกก็เพื่อทราบบางสิ่งบางอย่างที่ไม่สามารถจะวิเคราะห์ได้จากใบคำขอสินเชื่อ การจะทราบคุณสมบัติของผู้ชอกได้จะต้องทำการสอบถามจากตัวผู้ชอกเอง จากประวัติการติดต่อกับธนาคาร จากการสอบถามบรรดาบริษัทห้างร้านหรือจากธนาคารอื่น คุณสมบัติที่สำคัญที่ต้องทราบ เช่น ความสามารถในการจัดการ ชื่อเสียง อุปนิสัยใจคอ ความซื่อสัตย์สุจริต การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสังคม เป็นต้น การที่ผู้ชอกมีสิ่งค้ำประกันก็ดี ความเสี่ยงต่อการการหนี้สูญจะมีน้อยลง ส่วนการที่ธนาคารมีนโยบายการเรียกร้องให้ผู้ชอกวางหลักทรัพย์เพื่อเป็นหลักประกันไว้กับธนาคารนั้น ก็เพื่อความปลอดภัยของธนาคารในการที่ไม่ต้องเสี่ยงกับเรื่องหนี้สูญนั่นเอง

ตามปกติแล้ว ในท้องถิ่นต่างกันย่อมต้องการสินเชื่อเพื่อวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดลอม และภาวะเศรษฐกิจของท้องถิ่นนั้น ๆ สำหรับประเทศไทยสามารถสรุปแหล่งผู้กู้ในท้องถิ่นต่าง ๆ ได้ดังนี้

เขตนครหลวง แหล่งผู้กู้ที่สำคัญมีดังนี้

- เอกชน
- ร้านค้าเล็ก / ใหญ่
- โรงงานเล็ก / ใหญ่

เขตภูมิภาค แหล่งผู้กู้ที่สำคัญ คือ

- เกษตรกร
- ร้านค้าในเมือง
- โรงสี / โรงงานเล็ก ๆ

การปล่อยสินเชื่อในทางปฏิบัติ

การปล่อยสินเชื่อให้แก่กลุ่มต่าง ๆ ในทางปฏิบัตินั้นมีความคล้ายคลึงกัน อาจจะแตกต่างกันบ้างก็ในเรื่องอัตราดอกเบี้ย และวงเงินกู้ยืมเท่านั้น ส่วนวิธีการปฏิบัตินั้นหลักใหญ่ ๆ แล้วจะเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

เมื่อลูกค้าต้องการขอกู้ยืมเงินก็จะไปติดต่อกับพนักงานพิจารณาเงินกู้ (Loan Officer) ของธนาคาร เขียนใบขอซึ่งเป็นแบบฟอร์มของธนาคาร ซึ่งในใบขอนี้จะประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ ดังภาพที่ 1,2 ซึ่งมีรายการที่สำคัญเช่น วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม เสถียรภาพของอาชีพและที่ทำกร ประมาณการรายได้รายจ่าย ความสามารถในการชำระหนี้คืน เอกสารสำมะโนครัวและบัตรประชาชน อายุ ชื่อผู้แนะนำและผู้ให้การค้ำประกัน ใบรับรองจากนายจ้าง หรือผู้บังคับบัญชา ภาระหนี้สินที่มีต่อผู้อื่น และหลักประกัน เป็นต้น เมื่อธนาคารได้รับใบขอแล้วก็จะพิจารณาใบคำขอ เป็นตนว่า วัตถุประสงค์ในการขอกู้มีความสอดคล้องกับนโยบายที่

ธนาคารพาณิชย์ส่งเสริมหรือไม่ และโครงการที่เสนอนั้นมีช่องทางที่จะประสบความสำเร็จใหม่ และเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและอนาคตหรือไม่ ผู้ชกเคยเป็นลูกค้าของธนาคารมาก่อนหรือเปล่า เป็นคนมีชื่อเสียงดีหรือไม่ เงินที่ชกนั้นเหมาะสมกับความจำเป็นของธุรกิจประเภทนั้น ๆ หรือไม่ หลักทรัพย์ค้ำประกันและขอมูลงบการเงินมีเป็นเช่นไร เป็นต้น

ถึงแม้ว่าธนาคารพาณิชย์จะได้รายละเอียดจากใบชกของผู้ชกแล้วก็ตามก็ยังไม่แน่ว่าไม่พอเพียง ทั้งนี้เพราะการให้ชกย่อมมีความเสี่ยงต่อการไม่ได้รับชำระคืน ดังนั้นเพื่อลดอัตราความเสี่ยงให้น้อยลงธนาคารพาณิชย์ก็จะพยายามหาข่าวสารเพิ่มเติมเพื่อให้สมบูรณ์เพียงพอ ซึ่งก็สามารถหาได้จาก การสัมภาษณ์ผู้ชก ศึกษาจากบันทึกประวัติลูกค้าที่มีอยู่ในธนาคาร และสอบถามฐานะการเงินจากธนาคารอื่น (ซึ่งผู้ชกเคยเป็นลูกคามาก่อน) ตรวจสอบทะเบียนพาณิชย์ที่กระทรวงเศรษฐกิจ และตรวจสอบหนังสือราชการจากธนาคาร ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อทราบความสามารถในการจัดการ อุปนิสัย และความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งดังกล่าวนี้ไม่สามารถทราบได้จากใบชกเงิน

กรณีที่เอกชนกู้ยืม จะมีทั้งการค้ำประกันด้วยหลักทรัพย์และการค้ำประกันด้วยบุคคล แต่สำหรับธนาคารและโรงงาน ในปัจจุบันนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการค้ำประกันด้วยหลักทรัพย์ทั้งสิ้น ในการใช้บุคคลค้ำประกันนั้น ก็จะมีการบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลค้ำประกันด้วย (ดังภาพที่ 3) ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันไม่มีหลักทรัพย์มาจำนองต่อธนาคาร ผู้ค้ำประกันจะต้องทำสัญญาค้ำประกัน (ดังภาพที่ 4)

ส่วนในกรณีที่ผู้ชกมีหลักทรัพย์เพื่อเป็นหลักประกันนั้น หลังจากที่ไต่แจ้งให้ธนาคารทราบถึงรายละเอียดของหลักประกันแล้ว จะต้องนำเจ้าหน้าที่ของธนาคารไปตรวจเพื่อประเมินราคา (ดังรายละเอียดภาพที่ 5) ซึ่งโดยปกติเจ้าพนักงานประเมินจะออกตรวจหลักทรัพย์ค้ำประกันในวันเสาร์และอาทิตย์ โดยค่าใช้จ่ายในการเดินทางนั้นผู้ชกจะเป็นผู้จ่ายทั้งสิ้น ดังนั้นระยะเวลาทั้งสิ้น นับตั้งแต่เริ่มติดต่อกจนกระทั่งได้รับเงินที่ต่องการกู้ยืมจะกินเวลาเฉลี่ยประมาณ 1-3 สัปดาห์ ในกรณีที่พนักงานพิจารณาเงินกู้เห็นชอบ ก็จะทำรายงานเสนอต่อผู้มีอำนาจอนุมัติเงินกู้ แต่ถ้าวางเงินเกินกว่าที่จะอนุมัติก็ก็จะส่งต่อไปยังผู้มีอำนาจอนุมัติในวงเงินดังกล่าวตัวอย่างเช่น

กรณีที่ผู้ขอกู้ยืมในวงเงินสูงกว่าอำนาจที่ผู้จัดการสาขาได้รับอำนาจ ผู้จัดการสาขาจะต้องนำ
 เข้าสำนักงานใหญ่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเป็นผู้พิจารณา แต่วงเงินยังเกินอำนาจของ
 เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งก็จะต้องเสนอไปยังคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อ (Loan Committee)
 ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้าส่วนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบทางด้านเครดิตซึ่งมีประมาณ 3-5
 คน แต่วงเงินยังเกินอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่ออีก คณะกรรมการผู้หนึ่งก็จะ
 ต้องนำเสนอเรื่องราวให้กรรมการผู้จัดการ หรือรองผู้จัดการพิจารณาอนุมัติ และถ้ายังเกิน
 วงเงินอีกคณะกรรมการพิจารณาสินเชื่อจะต้องเสนอให้คณะกรรมการบริษัท (Board of
 Director) ของธนาคารพิจารณาในที่สุด แต่ในทางปฏิบัติแล้วมักจะสิ้นสุด ณ ระดับการ
 พิจารณาของกรรมการผู้จัดการเท่านั้น ซึ่งทำให้เห็นว่าคณะกรรมการธนาคาร (Board of
 Director) มีบทบาทในการดำเนินงานของธนาคารน้อยมาก สำหรับวงเงินที่ผู้มีอำนาจ
 อนุมัติในหน้าที่รับผิดชอบในสายการดำเนินงานพิจารณาสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์แต่ละแห่ง
 ย่อมมีขอบเขตที่แตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกองทุน เงินฝาก และผลงานในการประกอบการ
 เป็นคน แต่ส่วนใหญ่แล้วขอบเขตจำกัดของวงเงินที่เจ้าหน้าที่แต่ละชั้นได้รับอนุมัติในการตัดสินใจ
 เป็นดังนี้คือ 3

- ก. พนักงานเงินกู้ (รวมถึงผู้จัดการสาขาด้วย) มีอำนาจอนุมัติไม่เกินรายละ 50,000 บาท
- ข. ผู้จัดการ มีอำนาจอนุมัติไม่เกินรายละ 500,000 บาท
- ค. คณะกรรมการบริหารเครดิต มีอำนาจอนุมัติไม่เกินรายละ 1,000,000 บาท
- ง. คณะกรรมการของธนาคาร มีอำนาจอนุมัติเกินกว่ารายละ 1,000,000 บาท

เมื่อธนาคารใดพิจารณาใบขอ ตรวจจับหลักทรัพย์ และสัมภาษณ์ผู้ขอ ตลอดจนหาข้อมูลเพิ่มเติม จากแหล่งอื่น ๆ แล้ว กรณีที่เป็นการขอของเอกชนและร้านค้าขนาดเล็ก บางธนาคารจะทำ งบกระแสเงินสด (Cash Flow) เพื่อทราบการหมุนเวียนของเงินสด และความสามารถ ในการชำระหนี้ แต่บางธนาคารก็มีใ้ทำงนี้ เพราะเห็นว่าหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้ยืมแล้ว กรณีเป็นการกู้ยืมของร้านค้าขนาดใหญ่ และโรงงาน ทางธนาคารจะทำการปรับปรุงงบการเงิน ที่ทางผู้ขอเงินมอบให้โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าวข้างต้น กรณีร้านค้าขนาดใหญ่ บริษัทนิติบุคคล และโรงงาน ขอกู้ยืม จะต้องมอบงบการเงินให้กับธนาคารด้วย (ดังรายละเอียดในภาพที่ ๕) ผู้มีอำนาจจะวิเคราะห์งบการเงินแล้วทำการตัดสินใจว่าจะอนุมัติเงินกู้หรือไม่ ซึ่งถ้าหากตกลง อนุมัติทางธนาคารก็จะแจ้งให้ลูกค้าผู้ขอเงินทราบ และผู้ขอจะทำสัญญาเงินกู้กับธนาคาร (ดัง แสดงในภาพที่ ๖) ส่วนหลักทรัพย์ค้ำประกันซึ่งส่วนใหญ่มักเป็นที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง ก็จะต้องจดทะเบียนจำนองไว้กับธนาคาร นอกจากนี้สิ่งปลูกสร้างที่จดทะเบียนจำนองไว้กับธนาคารนั้น ยัง ต้องมีการเอาประกันอัครภัยกับบริษัทประกันในวงเงินที่ธนาคารเห็นสมควร

เป็นที่น่าสังเกตว่า ถึงแม้ว่าผู้ขอที่เป็นร้านค้าขนาดใหญ่ บริษัท นิติบุคคล และโรงงาน ถูกขอร้องให้ทำงบการเงินเสนอต่อธนาคารด้วย แต่ในทางปฏิบัติแล้วบางธนาคารก็มีใ้ทำง การเงินที่ได้มานั้นไปพิจารณาโดยใช้หลักวิเคราะห์หนัก ทั้งนี้เพราะว่าในประเทศไทยเรายังมี การปิดบังข้อมูลกันมาก ดังนั้นข้อมูลที่ถูกนำเสนอให้กับธนาคารนั้นจึงมักไม่ใช่ข้อมูลที่แท้จริงแต่ อยางไรก็ตามก็ยังมีหลายธนาคารที่ใช้หลักวิเคราะห์งบการเงิน แต่เป็นงบการเงินหลังจากที่ ธนาคารใดทำการปรับปรุงใหม่แล้ว หรือเป็นงบฉบับที่ขอจากเจ้าของกิจการ เมื่องบการเงินอัน เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เราสามารถทราบฐานะการเงินของผู้ขอเงินมักไม่ค่อยน่าเชื่อถือนัก แม้จะ เป็นงบที่มีลายเซ็นของผู้สอบบัญชีก็ตาม ดังนั้นธนาคารจึงจำเป็นต้องทราบรายละเอียดคอบาง อย่างเกี่ยวกับคุณสมบัติของทางร้าน และเจ้าของผู้ดำเนินงานให้ลึกซึ้ง การที่ต้องคำนึงถึงคุณสมบัติ ของเจ้าของผู้ดำเนินงานด้วยเพราะกิจการส่วนใหญ่ในประเทศไทยเราเป็นของคน ๆ เดียว หรือ ของครอบครัว (Family) ไม่ได้เป็นบริษัทมหาชนเหมือนกับในประเทศพัฒนาแล้ว ดังนั้น พฤติกรรมของกิจการในเมืองไทยจึงมักเป็นไปตามพฤติกรรมของผู้เป็นเจ้าของด้วย

จากอดีตที่ผ่านมามักปรากฏว่า ผู้ขอที่มีประสบการณ์สำเร็จในการขอกู้เงินส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่

1. มีความสัมพันธ์ทางธุรกิจอันดีกับธนาคาร และเป็นลูกค้ากับธนาคารมานานพอสมควร
2. มีหลักประกันดี
3. มีความสามารถในการชำระหนี้สินดี
4. ไม่ใช้เงินกู้ยืมไปในทางที่ผิดวัตถุประสงค์ที่เคยแจ้งไว้กับธนาคาร

ซึ่งจะเห็นได้ว่าธนาคารให้ความสำคัญในหลักประกันมากกว่าความสามารถในการชำระหนี้สิน แต่ในปัจจุบันนี้เป็นที่ยืนยันว่า ธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบันเริ่มมีแนวความคิดที่จะพิจารณาให้ความสำคัญในความสามารถในการชำระหนี้สินของลูกค้ามากกว่าหลักทรัพย์สินค้ำประกันแล้ว ทั้งนี้แม้ว่าในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์หลายแห่งยังคงเน้นหนักในหลักทรัพย์สินค้ำประกันอยู่ก็ตาม แต่คาดว่าในอนาคตธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่จะเห็นความสำคัญในสิ่งนี้น้อยลง และคำวิจารณ์ที่ว่าธนาคารพาณิชย์เปรียบเสมือนโรงรับจำนำก็คงจะสลายไปเช่นกัน

ปัญหาในเรื่องการเก็บหนี้

ปัญหาการเก็บหนี้ของสินเชื่อบุคคล

เนื่องจากวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ของสินเชื่อส่วนบุคคลนั้นก็เพื่อซื้อสินค้าประเภทคงทน เช่น รถยนต์ เพอร์นิเจอร์ บ้านที่อยู่อาศัย ในขณะที่ยังมีเงินไม่พอที่จะซื้อสิ่งเหล่านี้ได้ ดังนั้นจึงปรากฏว่ามีลูกค้าหลายรายที่ไม่สามารถชำระเงินต้นและดอกเบี้ยได้ภายในเงื่อนไขที่กำหนด ทั้งนี้เพราะปัญหาที่สำคัญมีดังนี้

1. นิสัยของคนไทยชอบบริโภคตามอย่างบุคคลอื่นโดยไม่คำนึงถึงความสามารถและฐานะการเงินของตนเอง
2. การประสบกับการเจ็บป่วย ว่างงาน หรือเสียชีวิตของผู้ขอที่มีรายได้ประจำเป็นเงินก้อนค้าง หรือประสบกับความยุ่งยากในแหล่งอันเป็นรายได้

3. การมีรายจ่ายพิเศษอันไม่คาดคะเนไว้เกิดขึ้น เช่น อุบัติเหตุ บุคคลในครอบครัวเจ็บไข้ เป็นต้น

ปัญหาในการเก็บหนี้ของร้านค้าและโรงงานก็เช่นเดียวกับสินเชื่อส่วนบุคคล คือการที่ผู้ขอกู้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามข้อตกลง ทั้งนี้เกิดจากปัญหาสำคัญ คือ

1. ปัญหาทางด้านการขอกู้
2. ปัญหาทางด้านการธนาคาร
3. ปัญหาในทางด้านการรัฐบาล

ปัญหาทางด้านการขอกู้ สรุปที่สำคัญได้ดังนี้

ก. กิจการขึ้นกับปัจจัยส่วนบุคคลมากเกินไป ทั้งนี้เนื่องจากกิจการในประเทศเราเป็นแบบ One man company และระบบครอบครัว ซึ่งความสามารถในการบริหารย่อมมีจำกัด นอกจากนี้ ถ้าหากเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นกับผู้บริหารแล้ว กิจการก็จะไม่สามารถดำเนินต่อไปได้

ข. ความผันผวนทางเศรษฐกิจและการเงิน ทำให้กิจการประสบกับความขาดทุน ทั้งนี้เพราะราคาคงทุนของสินค้าโดยทั่วไปมักจะสูงขึ้น เมื่อต้องการขายราคาสูงขึ้นจึงทำให้ขายได้น้อยลง รายได้จึงไม่คุ้มกับรายจ่ายประจำ เงินออมที่จะเก็บไว้ชำระหนี้สินจึงมีไม่พอที่จะชำระหนี้ตามข้อตกลง

ค. ทัศนคติของผู้บริโภคเปลี่ยนไป ทำให้สินค้าขายไม่ได้และล่าสมัย ต้นทุนจึงจมอยู่ในสินค้า

ง. ลูกค้ายางรายทำการค้าเกินตัว จึงทำให้มีหนี้สินมากมาย ขาดเงินทุนหมุนเวียน

จ. สถานที่ตั้งกิจการไม่ได้อยู่ในย่านการค้า จึงขายไม่ดี ทำให้รายได้ไม่พอจกับรายจ่าย

ฉ. คู่แข่งขันมีมาก และกิจการอยู่ในฐานะที่ไม่สามารถสู้กับคู่แข่งได้

ข. งบการเงินของกิจการมักไม่น่าเชื่อถือ จึงเป็นการยากต่อธนาคารที่จะประเมินฐานะของผู้ขอ

ข. เนื่องจากเงินของกิจการในปัจจุบันเป็นเงินหมุนเวียน และมีการเล่นแชร์และซื้อขายสินค้าเงินผอนกันมาก ดังนั้นจึงเป็นไปได้ที่การหมุนเวียนของเงินสด (Cash Flow) จะผิดพลาดไปจากที่กะประมาณไว้

ทางธนาคาร มีปัญหาที่สำคัญคือ

1. อำนาจในการบริหารงานและทัศนใจของธนาคาร มักตกอยู่กับผู้บริหารบางคน ที่มีหุ้นส่วนในธนาคารมาก ซึ่งมักไม่เชี่ยวชาญในเรื่องการวิเคราะห์สินเชื่อ ดังนั้นการตัดสินใจจึงไม่พิจารณาถึงเหตุผลที่สมควร แต่จะคำนึงถึงความเป็นสัมพันธภาพ ญาติพี่น้อง ซึ่งบางครั้งบุคคลเหล่านี้ก็มีความสามารถในการชำระหนี้ต่ำ ไม่มีความชำนาญงานที่แท้จริง ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน และใช้เงินไปในวัตถุประสงค์ที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในสังคม

2. ผู้จัดการสาขาของธนาคารทั่วไปได้คัดเลือกขึ้นมาเพราะหาเงินฝากเก่ง แต่มักปล่อยสินเชื่อไม่เก่ง นอกจากนี้การหาเงินฝากเป็นงานที่นับเป็นผลงาน แต่การปล่อยสินเชื่อมากไม่นับเป็นผลงานเสมอไป เพราะหากมีสินเชื่อรายใดเสียไป ก็นับเป็นความบกพร่องอย่างร้ายแรง และหากปล่อยสินเชื่ออยู่ ก็ไม่ถือว่าเสียหายอะไร ดังนั้นจึงปล่อยให้สำนักงานใหญ่ปล่อยดีกว่า

3. การแข่งขันกันปล่อยสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์เพื่อเป็นช่องทางในการเกิดรายได้ ทำให้ธนาคารอาจไถ่ลูกค้าที่ไม่สู้มั่นคง และให้วงเงินกู้แก่ลูกค้ามากเกินไป และความจำเป็น และเกินความสามารถของผู้ขอจะคืนได้

4. ธนาคารพาณิชย์ยึดถือนโยบายควรมีสิ่งประกันมากเกินไป

5. มีข้อมูลข่าวสารในการวิเคราะห์ไม่เพียงพอ จึงทำให้ธนาคารพาณิชย์อาจตัดสินใจผิดโดยใหญ่แก่ผู้ที่ไม่มีความสัมพันธ์พอเพียง

6. ธนาคารพาณิชย์หลายแห่งมีนโยบายรวมอำนาจการปล่อยสินเชื่อไว้ที่ส่วนกลางมากเกินไป

ปัญหาทางด้านการรัฐบาล ก็คือความผันแปรและไม่แน่นอนของนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมีบทบาท
อย่างมากในการมีส่วนทำให้การเก็บหนี้สินของธนาคารต้องประสบปัญหา

บุคคลธรรมดา

ประเภท _____

คำขอกู้เงิน/เบิกเงินเกินบัญชี/ขายลคควเงิน

ธนาคาร.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน ผู้จัดการใหญ่ธนาคาร...../ผู้จัดการธนาคาร..... สาขา.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

บัตรประชาชน/ใบต่างคำวเลขที่..... ออกให้ที่.....

อาชีพ..... สถานที่ประกอบอาชีพ.....

ตำแหน่ง..... เงินเดือน/รายได้ประมาณเดือนละ..... บาท

ชื่อสามี/ภรรยา.....

(ถ้ามีรายได้หลายทางให้เสนอรายละเอียดแนบมาต่างหาก) อยู่บ้านเลขที่.....

ซอย..... ถนน..... ตำบล..... อำเภอ.....

จังหวัด..... หมายเลขโทรศัพท์ที่บ้าน..... หมายเลขโทรศัพท์สำนักงาน.....

บัญชีเงินฝากเดินสะพัก เลขที่..... เปิดบัญชี เมื่อ.....

ประสงค์จะ กู้เงิน เบิกเงินเกินบัญชี ขายลคควเงินจากธนาคาร เป็นจำนวนเงิน..... บาท

(.....) โฉยใช้ชื่อบัญชี.....

วัตถุประสงค์ในการกู้ โครงการและเอกสารประกอบ (ถ้ามี).....

ข้าพเจ้าขอเสนอหลักประกันต่อธนาคารดังนี้.....

ข้าพเจ้ายินยอมให้ธนาคารเรียกเก็บค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนการเอาประกันอสังหาริมทรัพย์ ปลุกสร้างไว้กับบริษัทและในวงเงินที่ธนาคารเห็นสมควร โฉยยินยอมให้หักค่าเบือประกัน และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ จากบัญชีเงินฝากของข้าพเจ้า หรือหักจากเงินที่ธนาคารจะต้องจ่ายให้ข้าพเจ้าได้.

ขอแสดงความนับถือ

ลงนาม..... ผู้ขอ

ความเห็น

คำสั่ง

ภาคที่ 2

นิติบุคคล

ประเภท _____

คำขอกู้เงิน/เบิกเงินเกินบัญชี/ขายลคว์เงิน

ธนาคาร _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

เรียน ผู้จัดการใหญ่ธนาคาร _____ /ผู้จัดการธนาคาร _____ สาขา _____

ข้าพเจ้า _____
(นามนิติบุคคล)

โดย _____ ผู้มีอำนาจทำการแทน จดทะเบียนตามกฎหมาย เลขทะเบียนที่ _____

สำนักงานอยู่ที่ _____ ซอย _____ ถนน _____

ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____ หมายเลขโทรศัพท์ _____

บัญชีเงินฝากเลขที่ _____ เป็คบัญชีกับธนาคารเมื่อ _____

มีหลักฐาน (1. หนังสือบริคณห์สนธิ 2. หนังสือรับรองทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง กระทรวงพาณิชย์ 3. รายงานการประชุมกรรมการบริษัท หรือหุ้นส่วนมอบอำนาจให้กู้ยืมเงิน 4. งบดุลและบัญชีกำไรขาดทุนย้อนหลัง 3 ปี)

ประสงค์จะ กู้เงิน เบิกเงินเกินบัญชี ขายลคว์เงิน เป็นจำนวนเงิน _____ บาท
(_____)

วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม โครงการและเอกสารประกอบ (ถ้ามี) _____

ข้าพเจ้าขอเสนอหลักประกันต่อธนาคารดังนี้ _____

ข้าพเจ้ายินยอมให้ธนาคารเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ตลอดจนการเอาประกันอภัยภัย
ฮาคารสิ่งปลูกสร้างไว้กับบริษัทและในวงเงินที่ธนาคารเห็นสมควร โดยยินยอมให้หักค่าเบี้ยประกันและค่าธรรมเนียม
ต่าง ๆ จากบัญชีเงินฝากของข้าพเจ้า หรือหักจากเงินที่ธนาคารจะต้องจ่ายให้ข้าพเจ้าได้.

ขอแสดงความนับถือ

ลงนาม _____ ผู้ขอ
ประทับความนิติบุคคล

ควายเห็น

คำสั่ง

ธนาคาร.....

บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลาประกัน

ชื่อผู้ประกัน.....
ที่อยู่.....

ชื่อผู้ประกัน..... อายุ..... ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....

ชื่อ สามี / ภรรยา.....

ที่อยู่.....

สถานที่ทำงาน.....

เกี่ยวข้องกับลูกหนี้โดย.....

รายละเอียดหลักทรัพย์ส่วนตัวของผู้ประกัน

1. มูลค่า..... บาท

2. มูลค่า..... บาท

3. มูลค่า..... บาท

รวมมูลค่า บาท

ภาระหนี้สินของผู้ประกัน

1. เงิน..... บาท

2. เงิน..... บาท

3. เงิน..... บาท

รวม บาท

รายได้ก่อนลด..... บาท รายจ่าย (รวมรายการชำระหนี้)..... บาท

วันที่.....

ลงชื่อ.....

(ผู้ประกัน)

ความเห็นเจ้าหน้าที่

.....
.....
.....
.....

วันที่..... ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

สัญญาเช่าประกัน

สัญญาเช่าฯ น ชนาคาร เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.
 เพื่อเป็นหลักประกันว่า อายุ ปี
 เชื้อชาติ สัญชาติ อยู่บ้านเลขที่
 ถนน ตรอกหรือซอย ใกล้เคียง
 ตำบล อำเภอ จังหวัด
 (คือไปนี้เรียกว่า "ผู้เช่าประกัน") ยินยอมเช่าประกันการชำระหนี้ของ
 (คือไปนี้เรียกว่า "ลูกหนี้") อันจะคงชำระแก่
 ธนาคาร จำกัด (คือไปนี้เรียกว่า "ธนาคาร") ตามสัญญา
 ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ซึ่งลูกหนี้ได้ทำไว้กับธนาคาร โดยผู้เช่าประกันยินยอมให้ค้ำประกันสัญญาต่อธนาคาร ดังต่อไปนี้:-

ข้อ ๑. หน้าที่เช่าประกันค้ำประกันค้ำเงิน และคอกเบี้ยตามสัญญาที่กล่าวข้างต้น
 ตลอดจนค่าใช้จ่าย และค่าเสียหายทั้งปวงบรรดาที่ธนาคารต้องเสียไปในการเรียกร้องหรือฟ้องร้องลูกหนี้
 เพื่อบังคับให้ชำระหนี้

ข้อ ๒. ในกรณีลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญาที่กล่าวข้างต้น ผู้เช่าประกันยอมเข้า
 รับผิดร่วมกับกับลูกหนี้ในหนี้ที่กล่าวไว้ในข้อ ๑. นี้

ข้อ ๓. การเช่าประกันนี้มิอยู่ตลอดไป ครามเท่าที่ธนาคาร ยังมิได้รับชำระหนี้ที่กล่าว ในข้อ
 ๑. โดยครบถ้วน

ข้อ ๔. ผู้เช่าประกัน ยินยอมให้ ธนาคาร ผ่อนเวลา ให้แก่ลูกหนี้ ได้ค้ำแต่ ธนาคารจะ เห็น
 สมควร มีพักคอกเบี้ยออกแล้วแก่ผู้เช่าประกัน โดยให้ถือว่าผู้เช่าประกันได้ตกลงช่วยในการผ่อนเวลาคงกล่าว
 ทุกๆ ครั้ง

ข้อ ๕. ผู้เช่าประกันยินยอมมอบ

ให้ธนาคารยึดถือไว้จนกว่าธนาคารจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้นแล้ว
 เพื่อเป็นหลักประกัน ผู้เช่าประกันได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ ณ วันที่เดือนปีที่ปรากฏข้างต้น.

ลายมือชื่อ ผู้เช่าประกัน

ลายมือชื่อ พยาน

ลายมือชื่อ พยาน

ธนาคาร _____
วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

ตามที _____ ผู้ซื้อ
ได้ยื่นขอ กู้เงิน เบิกเงินเกินบัญชี ขอแลกควัเงิน จำนวน _____ บาท
(_____) ค่าของลงวันที่ _____

โดยมีหลักทรัพย์ที่ได้อื่นเสนอไว้คือนั้น
ชื่อ _____ ตำแหน่ง _____
ขอเรียนเสนอผลการตรวจสอบสภาพและประเมินราคาหลักทรัพย์ดังกล่าวแล้ว ตามคำสั่งมีรายละเอียด
ดังต่อไปนี้:-

1. ที่ดิน

โฉนดที่ _____ ระบุว่า _____ เลขที่ _____
หน้าสำรวจ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____
จังหวัด _____ เนื้อที่ _____ ไร่ _____ งาน _____ วา
ชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ _____
อยู่บ้านเลขที่ _____ ซอย _____ ถนน _____
ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
เกี่ยวข้องกับผู้ซื้อคือ _____
การตรวจสอบปรากฏว่า

- ก. ทิศเหนือ ขาว _____ เมตร ติดต่อกับ _____
- ทิศตะวันออก ขาว _____ เมตร ติดต่อกับ _____
- ทิศตะวันตก ขาว _____ เมตร ติดต่อกับ _____
- ทิศใต้ ขาว _____ เมตร ติดต่อกับ _____

ตามแผนที่ตั้งเมื่อเทียบกับแผนที่หลักโฉนดแล้ว (ถูกต้อง, ผิด)

- ข. หลักเขตและหมายเลขหมุดที่ดิน (ถูกต้อง, ผิด)
- ค. ที่ดินตั้งอยู่ ถนน/ซอย (สภาพ: คับ, อุดร, รวด, คอขวด)
ถ้าไม่ติดถนน อยู่ในตรอก/ทางเท้า _____ ระยะห่างจากซอยหรือถนน _____
ถนน/ซอย/ตรอก/ทางเท้ากว้าง _____ เมตร สภาพ _____
เป็นทางสาธารณะหรือส่วนบุคคล _____
ถ้าถนน/ซอย/ตรอก/ทางเท้าผ่านที่ดินของผู้อื่นที่ยังไม่มีภาวะจำยอมให้ผ่านให้แสดงให้ชัดเจน

- ง. สภาพของที่ดิน (ระดับ, ภูมิ, ดิน) _____
ใช้ทำประโยชน์ (อยู่อาศัย, ไร่, สวน, นา) _____
ทำเลและคมนาคม (ช่วงการค้า, ที่อยู่อาศัย, บริเวณ) _____
ไฟฟ้า (มี/ไม่มี) _____ ประปา (มี/ไม่มี) _____
ท่อระบายน้ำ (มี/ไม่มี) _____
ได้ทำแผนที่ตั้งแบบมาพร้อมรายงานแล้ว

- จ. ที่ดินนี้เคยเป็นกรรมสิทธิ์ใคร (มรดก, ซื้อ, จัดสรร ฯลฯ) _____
- ฉ. ภาวะผูกพันของที่ดิน (สัญญาเช่า, ภาระจำยอม, ออโต้เก็บกิน, ใ้ผู้เช่าอยู่ ฯลฯ) _____
- ช. รายละเอียดอื่น ๆ (ถ้ามี) _____

2. สิ่งปลูกสร้าง

ก. มี (คอก, บ้าน, ลาน, ของอื่น ๆ) _____ จำนวน _____ หลัง/คูหา
ลักษณะ _____
อายุของสิ่งปลูกสร้าง _____ มี สภาพ(เก่า/ใหม่) _____ ส่วนประกอบอื่น ๆ _____

ข. สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ _____

ค. สิ่งปลูกสร้างเป็นกรรมสิทธิ์ของ _____
ได้ปลูกสร้างในชื่อ (อยู่อาศัย, เช่า, อื่น ๆ) _____ มีกำหนด _____
สิ้นสุดเมื่อ _____ มีหลักฐาน _____

ง. สิ่งปลูกสร้างตั้งอยู่ _____
บริเวณใกล้เคียงมี บ้าน, สิ่งปลูกสร้าง, ความหนาแน่น _____
สภาพของไฟฟ้า, ประปา, ท่อระบายน้ำ _____

3. ภาระผูกพันที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง

ก. ไร้ประโยชน์เอง โดย _____ ถ้าให้เจ้าจะได้นเข้าประมาณเดือนละ _____ บาท

ข. ให้ _____ เจ้า เพื่อ _____
สัญญาวันที่ _____ สิ้นสุดวันที่ _____
ค่าเช่าเดือนละ _____ บาท เงินกินเปล่า _____ บาท
เรียกเมื่อ _____ อาจจะเรียกได้อีกเมื่อ _____

ค. ให้ _____ อาศัย มี/ไม่มีหลักฐาน _____

4. หลักประกันอื่น

แผนที่สังเขป

ภาพถ่ายอาคารสิ่งปลูกสร้าง/เครื่องจักรและอุปกรณ์

ทำการสำรวจเมื่อวันที่ ลงชื่อ ผู้สำรวจและกำหนดที่
 วัตถุประสงค์ ขอรับรองว่า แผนที่สังเขปแสดง
 ที่ตั้งของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามรายการข้างบนนี้ ทรัพย์สินหรือตัวแทนของทรัพย์สิน เป็นผู้นำเจ้าหน้าที่ราชการ
 ไปสำรวจและทำขึ้นนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของจริง และถูกต้องตามที่เจ้าหน้าที่ และเจ้าของยินยอมให้จดทะเบียน
 เป็นโฉนดที่ดินไว้ที่ธนาคาร เพื่อเป็นประกันหนี้สินของเจ้าของและของ
 ตามใบคำขอที่ขึ้นไว้ที่ธนาคาร วงเงินกู้ บาท
 วงเงินประกัน บาท
 ลงชื่อ ผู้ถือกรรมสิทธิ์ ลงชื่อ ผู้ขอ
 เกี่ยวข้องกับผู้กู้โดย

ลงชื่อ ผู้ถือกรรมสิทธิ์
 ความเห็นเกี่ยวกับสภาพอาคารสิ่งปลูกสร้าง/เครื่องจักรและอุปกรณ์

.....

ลงชื่อ ผู้สำรวจ

ลงชื่อ ผู้ถ่ายภาพ

ภาพที่ 5 (ต่อ)

ความเห็น

เห็นควรอนุมัติ ให้กู้ ไม่อนุมัติให้กู้ _____
วงเงิน _____ บาท

เหตุผล _____

อัตราดอกเบี้ยระบุในสัญญาอัตรา _____ ต่อปี ในชั้นแรกเรียกเก็บเพียงร้อยละ _____ ต่อปี

เอาประกันอภัยภัยสิ่งปลดลร้างไว้กับบริษัท _____ วงเงิน _____ บาท

วันครบกำหนดชำระเงินต้น _____

เงื่อนไขในการชำระเงินต้น _____

อื่นๆ _____

ลงชื่อ _____

(_____)

ตำแหน่ง _____

วันที่ _____ เดือน _____ พ.ศ. _____

คำสั่ง

ราคาประเมินหลักทรัพย์

ที่ดินประเมิน (ไร่, วา) ละ _____ บาท เนื้อที่ _____ ไร่ _____ งาน _____ วา _____ เป็นเงิน _____

สิ่งปลูกสร้างหักค่าเสื่อมราคาแล้ว _____ เป็นเงิน _____

หลักทรัพย์อื่น _____ เป็นเงิน _____

รวมราคาประเมินทั้งสิ้น _____

จำนวนเงินที่ขอ กู้ เบิกเกินบัญชี ราชการกู้เงิน _____

ราคาประเมินหลักทรัพย์ _____ บาท คิดเป็นร้อยละ _____ ของวงเงินที่ขอ

วิธีประเมินราคาที่ดิน

ราคาซื้อขายง่าย _____ บาท

ราคาปานกลางของเทศบาล _____ บาท ประเมินเมื่อ

ราคาของสำนักงานทะเบียนที่ดิน _____ บาท ประเมินเมื่อ

ราคาประเมิน _____ บาท

ราคาประเมินเมื่อ _____ ลงชื่อ _____ ผู้ประเมิน

บันทึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้ขอกู้

ก. บัญชีเงินฝาก

ผู้ขอกู้ มี ไม่มีบัญชีเงินฝากกับธนาคาร _____ เงินฝากประเภท _____

เปิดบัญชีเมื่อ _____ ความเคลื่อนไหวทางบัญชี ต่ำมาก ค่ำ ไม่ค่อย ไม่เคลื่อนไหว

ยอด เงินฝาก เบิกเกินบัญชี เฉลี่ย 6 เดือนที่แล้ว _____ บาท

ยอด เงินฝาก เบิกเกินบัญชี เงินกู้ ครัวเรือน บัญชี _____

ข. ความประพฤติและฐานะทางการเงิน

ความประพฤติและนิสัยโดยทั่วไป _____

ฐานะทางการเงินและภาระหนี้สิน _____

ค. ความสามารถในการบริหารงานและภาวะแวดล้อมในธุรกิจ

ความตั้งใจในการประกอบอาชีพ _____

ผลงานโดยทั่วไป _____

ภาวะแวดล้อมและอนาคต _____

ง. อื่น ๆ

ธนาคาร จำกัด

สัญญากู้เงิน

สัญญานี้ทำขึ้น ณ สำนักงานธนาคาร จำกัด เมื่อวันที่
เพื่อเป็นหลักประกันว่า อายุ ปี
เชื้อชาติ สัญชาติ อยู่บ้านเลขที่
ถนน ตรอก/ซอย ใกล้เคียง
ตำบล อำเภอ/เขต จังหวัด

ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า "ผู้กู้" ได้ทำหนังสือสัญญากู้เงินฉบับนี้ไว้แก่ธนาคาร จำกัด ซึ่ง
ต่อไปนี้เรียกว่า "ผู้ให้กู้" มีข้อความตามที่กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑. ผู้กู้ได้กู้เงินของผู้ให้กู้ไปเป็นจำนวน บาท
(.....) และได้รับเงินไปถูกต้องครบถ้วนแล้ว
ตั้งแต่วันที่สัญญาขึ้น

ข้อ ๒. ผู้กู้ยอมเสียดอกเบี้ยสำหรับเงินที่กู้ในอัตราร้อยละ ต่อปี โดยจะนำ
ส่งรวมกับคืนเงินที่ผู้กู้ต้องผ่อนชำระเสมอไปจนกว่าผู้กู้จะชำระหนี้เสร็จสิ้น

ข้อ ๓. ผู้กู้สัญญาว่าจะผ่อนชำระคืนเงินที่กู้ไปพร้อมทั้งดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้ ณ สำนักงาน
ของผู้ให้กู้ตามรายการที่กำหนดไว้ในใบแนบซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้
ถ้าวันถึงกำหนดค้างชำระตรงกับวันหยุดทำงานของผู้ให้กู้ ผู้กู้จะค้ำประกันเงินส่งในวันถัดไป
ที่ผู้ให้กู้เปิดทำงาน

ข้อ ๔. ผู้กู้จะชำระคืนเงินที่ค้างชำระแก่ผู้ให้กู้ทันทีเมื่อใกล้ใกล้ ผู้ให้กู้จะยึดดอกเบี้ย
ถึงวันที่ชำระเงินคืน

ข้อ ๕. ผู้กู้รับรองว่าจะชำระหนี้ให้แก่ผู้ให้กู้โดยครบถ้วนตามข้อสัญญาดังกล่าวมาข้างต้น

ข้อ ๖. ถ้าผู้กู้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามสัญญานี้ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ หรือผิดนัดไม่ชำระหนี้ใน
งวดใด ๆ ตามรายการใบแนบท้ายสัญญา ผู้กู้ตกลงให้ถือว่าผิดนัดในหนี้ทั้งหมดและตกลงให้ผู้ให้กู้ฟ้อง
ร้องเรียกคืนเงิน ดอกเบี้ย ค่าใช้จ่าย ตลอดจนค่าเสียหายต่าง ๆ จากผู้กู้ได้จนครบ

ข้อ ๗. ผู้กู้ยินยอมมอบ

ให้ผู้ให้กู้ยึดถือไว้เป็นประกันจนกว่าผู้ให้กู้จะได้รับชำระหนี้ทั้งปวงเสร็จสิ้นแล้ว
เพื่อเป็นหลักประกัน ผู้ให้กู้และผู้ให้กู้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญ ณ วันที่ เดือน ปี ที่ปรากฏ
ข้างต้น

ลายมือชื่อ ผู้กู้
ลายมือชื่อ ผู้ให้กู้
ลายมือชื่อ ทนาย
ลายมือชื่อ ทนาย

001 11/15

สาขา

ใบแนบต่อท้ายสัญญากู้เงิน

ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ระยะเวลาผ่อนชำระ เดือน อัตราดอกเบี้ย / ต่อปี
ผู้กู้ต้องผ่อนชำระภายในวันที่ ของทุก ๆ เดือน เริ่มตั้งแต่วันที่
พ.ศ.

จำนวนเงินผ่อนชำระเป็นรายเดือน ๆ ละ บาท
รวม เดือน และจำนวนเงินชำระเดือนสุดท้าย บาท

ลายมือชื่อ ผู้กู้

ลายมือชื่อ ผู้ให้กู้

ลายมือชื่อ พยาน

ลายมือชื่อ พยาน

หมายเหตุ ถ้าผู้กู้นำเงินมาชำระมากกว่าเงินผ่อนประจำเดือน
จะต้องคิดอัตราเงินผ่อนชำระหนักขึ้นใหม่